

Kronika

obce

Břehy

2015

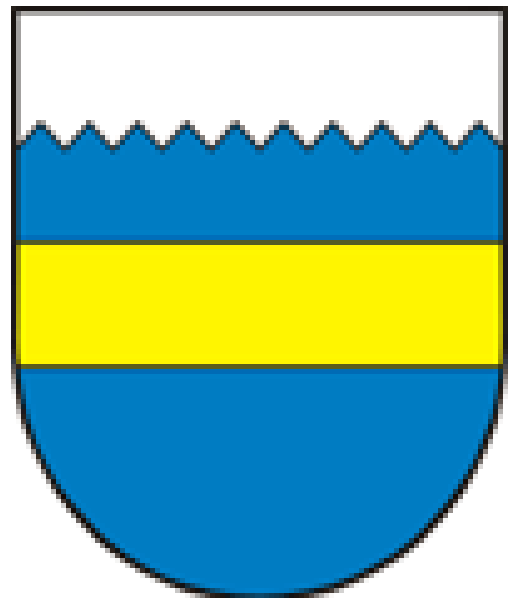
Obecní kronika *OBCE BŘEHY*

Kronikář: Ing. Ladislav Kulhánek

Starosta obce Břehy: Ing. Petr Morávek

Místostarosta: Ing. Pavel Jirava, Ph.D.

Zastupitelstvo: Ing. Petr Morávek, Ing. Pavel Jirava, Ph.D., Ing. Pavel Erban, Jiří Kubát, Mgr. Věra Novotná, Vladimír Šanda, Ing. Gabriela Fialková, Marie Štarmanová a Petr Jirák

OBSAH:

1. OBEC BŘEHY, OBECNÍ ÚŘAD A ZASTUPITELSTVO	5
a. Osud obecního úřadu (čp. 8)	5
b. Veřejná, neveřejná zasedání a složení zastupitelstva obce.....	6
2. HOSPODAŘENÍ OBCE	7
a. Rozpočet 2014-2015	7
b. Rozpočet 2016 a výhled	13
c. Výhled 2018-2021	15
3. OBECNÍ ZÁLEŽITOSTI	16
3.a) Výrovský mlýn	16
3.b) Petr Jakeš	18
3.c) Změna krajiny v prostoru u rybníčka	21
3.d) Hostinec z poctivého zdiva	21
3.e) „Panský“ revír Výrov	22
3.f) Naučná stezka kolem rybníka Buňkov	23
3.g) Stezka Břehy – Přelouč (Střídeň), nový most Střídeň	25
3.h) Modrá stuha	27
3.ch) Hostinec Na Křižovatce	28
3.i) Čp. 97 na pile a autokemp	29
4. ŠKOLSTVÍ	30
a. Mateřská škola	30
b. Základní škola	32
5. KULTURA, SPORT, VOLBY, ... A OSTATNÍ AKCE	36
5.a Leden	36
5.b Únor	36
5.c Březen	36
5.d Duben	37
5.e Květen	38
5.f Červen	39
5.g Červenec	42
5.h Srpen	44
5.ch Září	47
5.i Říjen	47
5.j Listopad	50

5.k Prosinec	51
6. OBYVATELSTVO	54
7. POČASÍ	55
7.a Územní srážky v Pardubickém kraji	55
7.b Územní teploty v Pardubickém kraji	57
8. PAMĚŤ V KATASTRU OBCE BŘEHY (ANEK PROMĚNY V ČASE)	58
A. SOKOLOVNA	59
B. MYSLIVNA VÝROV	60

1. OBEC BŘEHY, OBECNÍ ÚŘAD A ZASTUPITELSTVO

a. Osud obecního úřadu (čp. 8)

Obecní úřad sídlící v místním historickém objektu pastoušky (čp. 8) si žádá rekonstrukce, v letošním roce byla řešena s občany otázka přesunu úřadovny na nezbytně nutnou dobu po dobu oprav (dočasně) či napořád. Anketou se mohli obyvatelé vyjádřit k přestěhování do nedalekého objektu hostince Na Kříži (a) nebo do Výrovského mlýna (informace o případném přesunu do mlýna jsou uveřejněny v sekci 3.a) Výrovský mlýn). V případě volby varianty „A“ se občan vyslovil pro přesun do objektu Na Křížovatce (čp. 11). Na lístku stálo: *„Výhodou umístění obecního úřadu Na Křížovatce je lepší poloha vzhledem na vzdálenost od obytných sídel. Nevýhodou budou podstatně vyšší náklady na topení a svícení v řádu asi 80 až 100 tis. Kč ročně. Další nevýhodou je těsné sousedství s restaurací, což v budoucnu může být i provozně problematické, a to pro oba subjekty.“* Pro tuto možnost se vyslovilo, zakroužkovalo - výsledek viz. v kapitole 3.a) Výrovský mlýn. V případě trvalého přesunu úřadovny třeba do mlýna, vyvstala otázka co s (v budoucnu) opravenou „pastouškou“ tj. bývalým objektem po obecním úřadu. Nabízela se možnost přestěhovat do útrob knihovny, která je v neutěšených kapacitách. Krom OÚ se tedy anketně řešila i budoucnost místní knihovny. Při volbě „C“ dal hlasující bod ve prospěch přesunu knihovny do hostince Na Křížovatce. Na tiskovině bylo psáno: *„Výhodou umístění knihovny do objektu Na Křížovatce je lepší prostorové uspořádání pro účely knihovny. Další výhodou je možnost využití původního obecního úřadu po malé přestavbě na sociální bydlení pro seniory po úrazu nebo seniory vozíčkáře apod. ... Vsuvka. Pro zajímavost by se zřízením sociálního bydlení v čp. 8 jednoduše řečeno naplnil určitý díl historické podstaty. Tento objekt totiž celá dlouhá desetiletí sloužil jako obecní pastouška, která původně sloužila jako příbytek obecních pastýřů a sluhů. Později se využívaly k sociálním účelům (ubytování chudých, nemocných, ...). Čp. 8 se všeobecně nevymykal ze zaběhnutých standardů, stával v podstatě na návsi a jednalo se o přízemní zděnou stavbu. ... Nevýhodou může být, ale nemusí, těsné sousedství s restaurací.“* Při zakroužkování možnosti „D“ se hlasující vyslovil pro umístění knihovny v objektu po obecním úřadu (čp. 8). Na anketě stálo: *„Výhodou umístění knihovny po obecním úřadu je získání větších prostor v dobře přístupném místě (pozn. autobusová zastávka) a jednodušší úpravy pro účely knihovny. Další výhodou je bezbariérovost. Nevýhodou je, že místnosti jsou rozděleny nosnými zdmi a nelze je spojit do větších ploch.“* Pro možnost „C“ se vyslovilo 104 hlasujících a variantu „D“ zvolilo 121 hlasujících občanů.

b. Veřejná, neveřejná zasedání a složení zastupitelstva obce

V obecním zastupitelstvu obce Břehy nedošlo během roku 2015 k žádným personálním změnám, které neproběhly od posledních voleb do místního orgánu. Zastupitelstvo tvořil: Ing. Petr Morávek, Ing. Pavel Jirava, Ph.D., Ing. Pavel Erban, Jiří Kubát, Mgr. Věra Novotná, Vladimír Šanda, Ing. Gabriela Fialková, Marie Štarmanová a Petr Jiráček. V prostorách obecního úřadu (čp. 8) se konaly během roku četné nepravdivé neveřejné pracovní porady zastupitelstva, obecní zastupitelstvo se tak jako v letech minulých scházelo nad rámec veřejných zasedání. Pracovní porady či neformální setkání členů zastupitelstva se povětšinou konaly za účelem vyřešení či předjednání určitých otázek, které byly následně projednány na veřejných zasedáních. V restauraci na Cikánce či v restauraci autokempu se uskutečnilo v roce 2015 celkem 6 veřejných zasedání. Tato zasedání se konala 4. 2. 2015 od 19:00 v restauraci Na Křižovatce, 31. 3. 2015 od 18:00 v restauraci v kempu, 26. 5. 2015 od 19:00 v restauraci Na Křižovatce, 24. 6. 2015 od 19:00 v restauraci Cikánka, 30. 9. 2015 od 18:00 v restauraci v kempu a poslední 16. 12. 2015.

Účast na veřejných zasedáních OZ Břehů (2015):

	Počet účastí (celkový počet veřejných schůzí)	Účast v procentech
Ing. Petr Morávek	6 (6)	100
Ing. Pavel Jirava, Ph.D.	6 (6)	100
Ing. Pavel Erban	6 (6)	100
Jiří Kubát	6 (6)	100
Mgr. Věra Novotná	3 (6)	50
Vladimír Šanda	5 (6)	83
Ing. Gabriela Fialková	5 (6)	83
Marie Štarmanová	3 (6)	50
Petr Jiráček	6 (6)	100

2. HOSPODAŘENÍ OBCE

a. Rozpočet 2014-2015

Kontrolní orgán Krajského úřadu pro Pardubický kraj nezjistil chyby a nedostatky při přezkoumání hospodaření obce za rok 2014. Celkové příjmy tak činily 14 469 349,99 Kč a výdaje 15 233 450,36 Kč. Výdaje přesáhly příjmy o 764 100, 37 Kč.

Rozpočet je samozřejmě jednou z nejpálčivějších otázek obce, adekvátní hospodaření je zárukou blahodárného rozvoje obce.

Sestavování rozpočtu vyžaduje péli a dostatečný předstih. V roce 2014 obec předpokládala příjmy a výdaje pro rok 2015 následovně:

Rozpočet na rok 2015		
	Předpokládané příjmy	Předpokládané výdaje
	13 112 800 Kč	16 644 800 Kč
Financování minulých úvěrů	x	70 200 Kč
Úvěr na cyklostezku	3 102 200 Kč	x
Finance na termínovaném vkladu	500 000 Kč	x
Celkem	16 715 000 Kč	16 715 000 Kč

Konečný rozpočet byl samozřejmě jiný. Změny rozpočtu byly schváleny v rámci rozpočtových opatření č. 1, 2 a 3, v lednu 2016 ještě čtvrtá rozpočtová změna.

Rozpočtové opatření č. 1/2015 bylo schváleno všemi přítomnými zastupiteli 26. 5.

Rozpočtové opatření č. 2/2015 bylo schváleno všemi přítomnými zastupiteli na veřejném zasedání zastupitelstva dne 24. 6.

Příjmy:

Položka	Částka Kč	Popis
4116	11 000	Dotace na pracovníky z Úřadu práce

4222	50 000	Investiční grant – naučná stezka
2133	2 000	Pronájem - ostatní
Celkem	63 000	

Výdaje:

Položka	Částka Kč	Popis
5331	80 000	Navýšení závazného ukazatele – Základní škola
5362	17 000	Platby daní FÚ
6121	270 000	Majetek obce investice (také naučná stezka)
5901	- 304 000	Nespecifická rezerva - přesun
Celkem	63 000	

Rozpočtové opatření č. 3/2015 bylo schváleno všemi přítomnými zastupiteli na veřejném zasedání zastupitelstva dne 30. 9.

Příjmy:

Položka	Částka Kč	Popis
1340	7 000	Příjmy TKO
1351	10 000	Příjmy loterie
1361	5 000	Správní poplatky
4116	130 000	Dotace od úřadu práce
4122	100 000	Dotace POV
3112	570 000	Příjmy z prodeje bytů
2112	1 000	OÚ – prodej zboží
2132	4 000	OÚ – pronájem ost.
2324	6 500	OÚ – ostatní příjmy

Celkem	833 500	
---------------	----------------	--

Výdaje:

Položka	Částka Kč	Popis
5139	9 000	Chodníky – materiál
5137	49 000	MŠ – drobný majetek
5139	8 000	MŠ - materiál
5169	10 000	MŠ – služby
6121	201 542	MŠ – rekonstrukce
5169	10 000	MŠ – služby
5171	36 000	ZŠ – opravy
5139	3 200	Kultura – materiál
5169	10 000	Kultura – služby
5194	6 000	Kultura – věcné dary
5139	2 000	Sportovní zařízení – materiál
5139	100	Ostatní zájmová činnost – materiál
5169	3 000	Ostatní zájmová činnost – služby
5194	2 000	Ostatní zájmová činnost – věcné dary
5492	5 000	Ostatní zájmová činnost – dary obyv.
5154	4 000	Bytové hospodářství – elektrina
5169	7 000	Nebytové hospodářství – služby
5011	23 000	Mzdy pracovníků z úřadu práce
5031	29 000	Sociální pojištění zaměstnanců z ÚP
5032	8 000	Zdravotní pojištění

		zaměstnanců z ÚP
5137	23 000	Majetek obce – drobný dlouhodobý
5139	113 000	Majetek obce – materiál
5151	500	Majetek obce – studená voda
5153	15 000	Majetek obce – plyn
5156	10 000	Majetek obce – pohonné hmoty
5162	1 500	Majetek obce – telekomunikace
5171	27 000	Majetek obce – opravy
6122	14 000	Sběr a svoz TKO – kompostéry
5169	44 000	Péče o vzhled obce – služby
5019	200	Hasiči - refundace
5154	2 000	Hasiči - elektřina
5156	3 000	Hasiči – pohonné hmoty
5175	1 500	Hasiči – pohoštění
5194	1 500	Hasiči – věcné dary
5222	30 000	Hasiči – příspěvky
5031	3 000	Zastupitelé – sociální pojištění
5032	25 000	Zastupitelé – zdravotní pojištění
5137	23 000	OÚ – drobný majetek
5154	6 000	OÚ – elektřina
5168	24 000	OÚ – služby zpracování dat
5365	1 000	OÚ – platby daní a

		poplatků
5362	15 000	Ostatní finanční operace – platby daní
5901	27 458	Nespecifikované rezervy
Celkem	833 500	

Obecní pokladnu nasatily příjmy z prodeje bytů v objektu čp. 97 v areálu bývalé pily (stavební parcela číslo 81). Kupní smlouvy byly projednávány a schvalovány na veřejných zasedáních. Ještě nedokončený byt č. 4 o výměře 60,4 m² za cenu 816 608 Kč, byt č. 5 o výměře 61,4 m² za 834 184 Kč, obytnou jednotku č. 6 o výměře 47 m² za 635 440 Kč a byt č. 7 o výměře 28,3 m² za sumu 382 616 Kč. Ovšem 26. 5. 2015 došlo na dalším veřejném zasedání kvůli změnám ke zrušení stávajících kupních smluv a ke schválení nových. Ještě nedokončený byt č. 1 o výměře 27,3 m² koupili [redacted] [redacted] za cenu 369 096 Kč, obytnou jednotku č. 2 o ploše 42,8 m² zakoupil [redacted] [redacted] za sumu 578 656 Kč, byt č. 4 o ploše 60,4 m² připadl za částku 816 608 Kč [redacted]. Byt č. 6 o výměře 47 m² byl prodán za 635 440 Kč a obytná jednotka o výměře 28,3 m² byla odprodána za částku 382 616 Kč. Kupující obydli číslo 6 ovšem přestal komunikovat a musel být vybrán nový uchazeč. Novými zájemci se stali [redacted], částka zůstala stejná.

V této dekádě došlo k posílení finančních a kontrolních výborů. Členem finančního výboru se stal František Moravec, členkou Monika Nováková. Do kontrolního výboru byli zvoleni Marcel Novák a Aleš Vančura.

Čtvrté rozpočtové opatření se „přelilo“ do nového roku.

Příjmy:

Položka	Částka Kč	Popis
1112	68 500	Daň z příjmu FO ze ZČ
1113	15 200	Daň srážková

1121	109 000	Daň z příjmů PO
1211	81 200	DPH
1340	1 800	TKO
1351	1 600	Odvod loterií
1361	2 100	Správní poplatky
1511	23 000	Daň z nemovitostí
4116	156 500	Dotace z úřadu práce
4122	100 000	Dotace z neinvestiční KÚ
2111	800	ČOV služby
2132	23 300	Bytové hospodářství – nájemné
2111	35 000	Nebytové hospodářství - služby
2111	54 000	Majetek obce – služby
2132	255 000	Majetek obce – nájemné
2324	4 200	Majetek obce – ostatní příjmy
2329	6 900	Majetek obce – ostatní příjmy
3112	277 600	Majetek obce – prodej ostatních nemovitostí
2111	100	OÚ – služby
2324	153 100	OÚ – ostatní příjmy
Celkem	1 368 900	

Výdaje:

Celková suma byla přerozdělena potřebným a rovnoměrným způsobem mezi jednotlivé složky: pozemní komunikace, MŠ, ZŠ, knihovna, kultura, hřiště, ostatní zájmové činnosti, byty, veřejné osvětlení, platy zaměstnanců přes ÚP, TS, majetek obce, TKO, péče o vzhled obce, hasiči, zastupitelé, OÚ, platby daní. 528 600 Kč bylo jako nespecifikovaná rezerva přesunuto.

b. Rozpočet 2016 a výhled

Tak jako každý rok, tak i letos byl v dostatečném předstihu před Vánocemi schválen řádným způsobem rozpočet na rok 2016. Není to ovšem konečná verze, v průběhu roku budou finance (rozpočet) upravovány v rámci rozpočtových opatření.

Návrh rozpočtu:

Příjmy rozpočtu (2016)	Částka Kč
Daňové příjmy 1111, 1112, 1113, 1121, 1211, 1511, 1122-(DPPO)	10 876 600
Poplatky 1335, 1340, 1341, 1343, 1351, 1355, 1361	465 000
Neinv. př. transfery se SR v rámci souhr. dot. vztahu	182 200
Ostatní nedaňové příjmy	1 200 000
Celkem	12 723 800

Do kategorie místních poplatků spadají dva poplatky, které obec vybírá od občanů. Poplatky jsou dány obecně závaznou vyhláškou. Jedná se o poplatek ze psů ve výši 100 Kč/pes/rok a poplatky za svoz komunálních odpadů ve výši 400 Kč/osoba/rok, které se drží delší dobu na stejné výši, ačkoliv náklady na svoz jsou minimálně 2x vyšší. Z daňových položek může obec například ovlivnit, tak jako každá vesnice, výši daňových odvodů z nemovitého majetku, tzv. koeficientem. Ke konci září 2015 se zastupitelstvo usneslo vydat na základě platných zákonů a vyhlášek obecně závaznou vyhlášku s účinností od 1. 1. 2016. Pro celé území obce stanovilo koeficient, kterým se násobí základní sazba daně ve výši 1,5.

Výdaje rozpočtu (2016)	Částka Kč
Celospolečenská funkce lesů	25 000
Silnice a pozemní komunikace (chodníky)	725 000

Odvádění a čištění odpadních vod	20 000
Předškolní zařízení	530 000
Základní škola	410 000
Knihovnické činnosti	30 000
Ostatní kulturní záležitosti	50 000
Rozhlas a televize	10 000
Ostatní záležitosti kultury, církví	50 000
Sportovní zařízení v majetku obce	50 000
Ostatní tělovýchovná činnost	30 000
Ostatní zájmová činnost a rekreace	45 000
Bytové hospodářství	130 000
Veřejné osvětlení	400 000
Komunální služby a územní rozvoj	850 000
Neinvestiční transfer	20 000
Majetek obce - investice do budov	3 453 800
Sběr a svoz komunálních odpadů	950 000
Sběr a svoz nebezpečných odpadů	30 000
Sběr a svoz objemných a jiných odpadů	60 000
Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň	100 000
Pečovatelská služba	5 000
Bezpečnost a veřejný pořádek	100 000
Požární ochrana „dobrovolná část“	220 000
Zastupitelstvo obce	1 100 000
Činnost místní správy	2 500 000
Obecní příjmy a výdaje	75 000

z finančních operací	
Pojištění funkčně nespecifikované	80 000
Nespecifikované rezervy	500 000
Platby daní do SR	230 000
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	20 000
Celkem	12 723 800

Jak vyplývá z výše uvedených tabulek, byl na rok 2016 navržen, tak jako v letech minulých, vyrovnaný rozpočet. Finance budou směřovat, krom běžného provozu, do naplánovaných akcí. Počítá se s opravou plochy u restaurace Na Křižovatce (náves), rekonstrukcí dětských hřišť, úpravou kuchyně v mateřské školce, stihnout by se měla posilovna a výtah ve mlýně.

c. Výhled 2018-2021

Byl sestaven a zveřejněn očekávaný stav financí až do roku 2021. V tomto roce se očekávají vyrovnané příjmy a výdaje na finanční hodnotě 14 300 000 Kč. Více viz tabulka.

Příjmy	2017	2018	2019	2020	2021
Daňové	10 800 000	10 800 000	10 800 000	11 000 000	11 000 000
Nedaňové	1 300 000	1 300 000	1 400 000	1 400 000	1 500 000
Kapitálové	1 000 000	1 100 000	1 100 000	1 500 000	1 500 000
Transfery	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Celkem	13 400 000	13 500 000	13 600 000	14 200 000	14 300 000
Výdaje	2017	2018	2019	2020	2021
Běžné	10 000 000	10 000 000	10 500 000	11 200 000	11 500 000
Kapitálové	3 400 000	3 500 000	3 100 000	3 000 000	2 800 000
Celkem	13 400 000	13 500 000	13 600 000	14 200 000	14 300 000

Na výdajové stránce bude rozpočet ovlivňovat zvláště „Rozvojový strategický plán 2016-2021“, který vytyčuje body, říkající, na čem se bude v následujících více jak pěti letech pracovat. Mezi náročné projekty bude patřit dokončení stezky ze Střidně do Přelouče, dokončení oprav mlýna (například velký sál a nadzemní podlaží), opravy čp. 8 (práce související s opravou obecní pastoušky, stěhování úřadu, ...), ...

3. OBECNÍ ZÁLEŽITOSTI

3.a) Výrovský mlýn

Vloni ke konci září se konaly u mlýna a v něj oslavy, které byly součástí celobohdanečských oslav. Slavnosti na Výrově byly spojeny se završením oprav a zprovozněním přízemních prostor mlýna. V přízemí je kapacitně postačující sál a vyhovující sociální zařízení a oddělená strojovna. Při průchodu obecně veřejnými prostorami člověk i zapomene, že se skutečně nachází ve mlýně; chvílemi může mít pocit, že se nachází v novém kulturním domě či jiném podobném stavení.

Obrázek 2: Pohled na chodbu v přízemí mlýna (30. 7. 2015)

Obrázek 1: Pohled na sociální zařízení v přízemí mlýna (31. 7. 2015)

V roce letošním pokračovaly opravy nadzemních podlaží, rovněž se rozhodovalo o osudu vyšších pater. V obci Břehy dokonce v letních měsících proběhla anketa, zda do mlýna přemístit obecní úřad či nikoliv. Hlasovací lístky nesly označení: *Kam přemístíme obecní úřad?* Zakroužkováním varianty „B“ a vhozením do příslušného kartonového boxu či schránky u obecního úřadu, drogerii či samoobsluhy, rozhodl obyvatel o přesunu OÚ do mlýna Výrov. Na tiskovině stálo: *Výhodou umístění obecního úřadu do mlýnu Výrov je, že náklady na topení a svícení budou skoro nulové, protože veškerou energii vyrábí malá vodní elektrárna ve mlýnu Výrov. Další výhodou je možnost dalšího rozšíření objektu o zasedací místnost, klubovny, učebnu, posilovnu ... Nevýhodou je trochu větší vzdálenost od původního*

centra.“ Anketa proběhla s nejasným výsledkem. Pro přesun OÚ do mlýna se vyslovilo 114 hlasujících lidí, 120 hlasujících lidí by si přálo úřad Na Křížovatce.

Základy si začaly říkat o investici. Na místech s porušenou izolací došlo k její potřebné opravě. Zanedbané odizolování by mohlo mít pro následující léta nedozírné důsledky, stará izolace by sice ještě ... let vydržela a zdivo by několik roků vydrželo a absorbovalo vlhkost, ale například po 20-40 letech by muselo dojít k soustavnému podřezání i opravě zdiva. Došlo i k realizaci odvodnění v místech prašné komory a „novodobých“ přístavků.

Obrázek 4: Pohled do ústí odvodňovacích soustav, severní strana (30. 7. 2015)

Obrázek 3: Pohled na odizolování, severní strana (30. 7. 2015)

Obrázek 5: Část izolace na čelní (jižní) straně mlýna, cihelné zdivo je lehce překryto stavebním lepidlem (30. 7. 2015)

Další směřování oprav mlýna v následujících letech bylo projednáváno na posledním veřejném zasedání zastupitelstva. Jednání se týkalo zajištění pozvolného zvelebování vnitřních prostor, postupného zřízení multifunkčních interiérů pro společenské, kulturní a sportovní akce, či rekonstrukce prostoru pro případné dočasné přemístění OÚ.

V minulých letech bylo v kronice pravidelně informováno o malé vodní elektrárně, o produkci elektrické energie; obec má uzavřenu smlouvu s ČEZ na výkup elektřiny za 0,735 Kč/kWh. V tomto ročníku je nutné doplnit informaci o opravě generátoru. Po 16 letech provozu došlo na opravu generátoru MVE firmou Plaček a BOLD z Kolína. Kromě produkce energií mlýn vydělával (pomine-li se kulturní a historická stránka) i z pronájmů, pokračovalo pronajmutí přístavku mlýna. V letošním roce se rovněž usilovně řešilo využívání přízemních prostor mlýna a jejich pronájem. Na jednom z posledních veřejných zasedání bylo usneseno, aby krátkodobé pronájmy malého sálu s příslušenstvím řešila společnost Autokem Buňkov s.r.o. Občané obce by měli mít tento prostor za 1 000 Kč/den, zatímco ostatní dvojnásobek. Podporované spolky obcí by měly mít prostory zdarma na kulturní a sportovní akce. Širší veřejnost se sešla v přízemí jednak již v září 2014, a počátek nové kapitoly se začal psát již na podzim 2015. Břežští občané se dostavili 9. prosince na vánoční vystoupení dětí ze základní školy. Děti seznámily rodiče, prarodiče a ostatní se svátky a tradicemi tak jak jdou v kalendáři; den nekončil a pokračovala další vystoupení.

3.b) Petr Jakeš

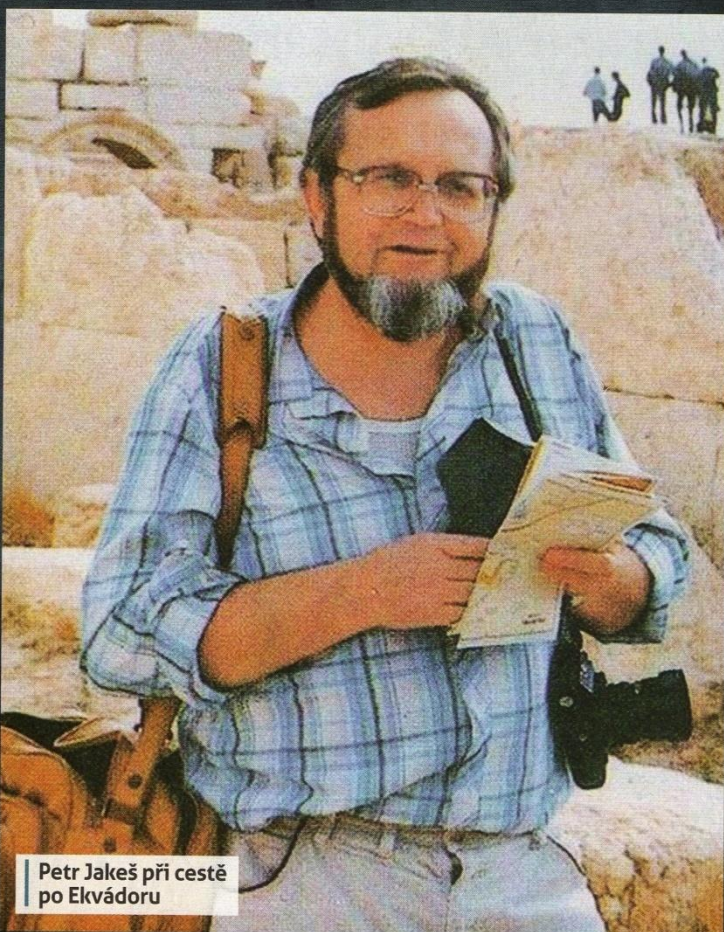
29. 11. 2015 uplynulo již 10 let od úmrtí rodáka Petra Jakeše. Obec Břehy věnovala na památku desetiletého výročí pamětní desku a na jeho počest byl 3. 4. 2015 otištěn dvoustránkový článek v celorepublikovém měsíčníku Tajemství vesmíru. Nezkrácená podoba textu byla uveřejněna v loňském ročníku kroniky. Otištěná je uveřejněna níže.

osudy osobností Petr Jakeš

Český geolog ve službách programu Apollo

Petr Jakeš při cestě po Ekvádoru

Petr Jakeš zasvětil život geologii a vulkanologii. Účast v programu Apollo mu pak mimo jiné umožnila seznámit se s astronautem Harrisonem Schmittem, který se jako jediný profesionální vědec – geolog – procházel po měsíčním povrchu

Ladislav Kulhánek

Jakeš přesto v roce 1970 vycestoval i s manželkou Ludmilou a synem Petrem do texaského Houstonu.

Přijal pozvání Spojených států, které se snažily přilákat světové badatele s netradičními postupy výzkumu hornin, a jako vědecký pracovník působil v Lunar Science Institute (LSI) až do roku 1972. V Geologickém ústavu ČSAV byl i přes svou nepřítomnost oficiálně zaměstnán do téhož roku, ovšem nejen kvůli studijnímu pobytu v Austrálii a práci v USA tam nezanechal výraznější stopu. Navíc se údajně nesnášel s šéfy lunárního výzkumu Interkosmos a pro československý program dr. Cimbálníkové a dr. Palivkové představoval konkurenta.

Válečná a poválečná léta strávil Petr Jakeš (1940–2005) s rodinou v obci Břehy nedaleko Pardubic. Studium jej přivedlo do Prahy, kde poté v 60. letech absolvoval geologii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy. Jeho graduální vědecká činnost se měla odehrávat v Geologickém ústavu Československé akademie věd (GÚ ČSAV), školitel dr. Zoubek však rádného aspiranta vyslal začátkem června 1967 na stáž na univerzitu v australské Canbře.

Mladý vědec si pak kvůli doktorátu tamní pobyt několikrát neplánovaně prodloužil.

Útěk do Spojených států

Od ústavu měl Petr Jakeš povolení zůstat v Austrálii až do 30. srpna 1971, jenže po získání titulu se v něm začalo lámat svědomí. Zvažoval několik dalších kroků, včetně práce na Západě. O radu žádal na dálku i tehdejšího vedoucího GÚ ČSAV a svého školitele, který mu doporučil vrátit se do Československa a USA odložit na později.

Vzorky čekají

Americký lunární program se ovšem nacházel v krizi a po nevydařené misi Apollo 13 si nikdo nemohl dovolit riskovat. Čtrnáctka se musela připravit do detailu. I manipulace se vzorky se opakovaně důkladně trénovala v reálných podmínkách s maketami. Pečlivé inventarizování hornin, cvičné analýzy... Jakeš coby geolog však čekal na práci jiného druhu a připravoval se na ni.

V pořadí osmý pilotovaný let programu Apollo odstartoval k Měsíci 31. ledna 1971. Navzdory obavám modul úspěšně přistál a **na Zemi se poté dostalo více než 11 % z celkových 382 kg měsíčního materiálu, jež se podařilo v rámci lunárních misí shromáždit.** Nerosty prošly karanténou v Lunar Receiving Laboratory (LRL), kterou pro NASA provozoval zmiňovaný institut LSI, a tým vybraných vědců včetně Jakeše se mohl pustit do práce. Český geolog měl zkoumat vzorky odebrané z nerodované horniny vyteklé na povrch, a také materiál z jemné vrstvy regolitu vytvářené po miliardy let při dopadech malých planetek a komet.

Na Měsíci je sklo

Apollo 14 poskytlo vědcům převážně prachovou měsíční půdu. Jakeš ještě nepatřil mezi ostrřílené veterány, přesto se

Planetka Petrjakeš

V únoru 1995 objevili astronomové **Miloš Tichý** a **Zdeněk Moravec** z hvězdárny Klet planetku, kterou již v minulosti zachytila španělsko-německá observatoř Calar Alto v Andalusii. Z chemického hlediska dosud blíže neprozkou-

maný objekt krouží v hlavním pásu planetek mezi **Marsem** a **Jupiterem**. Nejprve nesl označení **1995 DA1**, ale v květnu 1999 dostal na návrh ředitelky observatoře na Kleti jméno po rodákovi z Břehů.

následovala chemická, rentgenová a optická analýza a nakonec vědce čekalo překvapení: kromě známých prvků a sloučenin detekovali nepřeberné množství chemicky různorodých měsíčních skel.

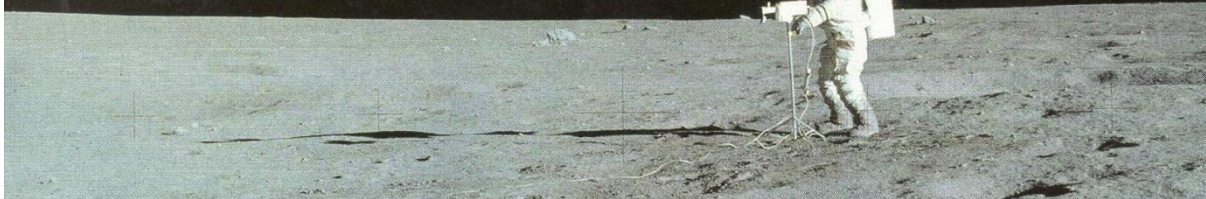
Tým pracoval tvrdě několik týdnů a brzy dokázal stanovit typy hornin i jejich charakteristické rysy. Vědci měli k dispozici rovněž část vzorku ze sovětské mise **Luna 16**, což jim později pomohlo určit hlinité bazalty, které prodělaly pře-

vzorek metamorfoval působením horka z motorů při přistávání modulu. Jakeš svoji práci později patřičně zhodnotil v díle *Létavice a lunatici*.

Zpátky na rodnou hroudu

Do Prahy se Jakeš vrátil v roce 1972, ovšem z původního zaměstnání jej propustili. Jeho neschválený pobyt v USA se stal pro mnohé trnem v oku, navíc o sobě v té době neposkytoval uspokojivé

Edgar Mitchell, pilot lunárního modulu Apollo 14, s kamerou na měsíčním povrchu

„Jakeš svoji vědeckou lunární práci patřičně zhodnotil v díle *Létavice a lunatici*“

na analýze materiálu podílel. Zpočátku však nikdo netušil, jak si počínat: všichni se totiž připravovali na již známé vyvěřelé horniny z expedice **Apollo 11** a **12**. Po prvotním váhání přišly na řadu standardní postupy zahrnující i prosívání v sítích,

měnu na skla přirozenými pochody. Na základě studia mikroskopických úlomků pak došli k závěru, že **většina měsíčních skel vzniká při dopadu kosmických těles na povrch našeho přirozeného satelitu.** Vyvrátili tak prvotní spekulace, že

zprávy ani nejevil přílišný zájem o dění v Geologickém ústavu. Novou práci našel v Ústředním ústavu geologickém jako geolog mapér a později coby vědecký pracovník a zároveň náměstek ředitele.

V letech 1981 a 1984 navštívil Ekvádor a Japonsko. **V Jižní Americe se skupina geologů a vulkanologů pod jeho vedením dočkala od ekvádorské vlády oficiálního uznání za vědeckou práci.** Po roce 1989 působil Petr Jakeš na akademické půdě – až do své smrti přednášel na mateřské fakultě Karlovy univerzity. V té době se také vracel do Lunar and Planetary Institute (dřívějšího LSI) jako dlouhodobý člen vědecké rady. NASA jej ocenila za práci v programu Apollo, na domácí scéně ho vyznamenala ČSAV a později Akademie věd ČR.

Pamětní deska

„V tomto domě se 2. května 1940 narodil vynikající český vědec RNDr. Petr Jakeš, CSc., přední světově uznávaný geolog a geochemik a první Čech, který s pětici vědců zkoumal horniny z Měsíce přivezené v rámci expedice programu Apollo 14 a 15 v laboratořích NASA v texaském

Houstonu v USA. Zasloužil se významně o popularizaci vědy. Byl předním geologem ČSAV a oblíbeným přednášejícím Univerzity Karlovy. Vždy se rád vracíval do rodných Břehů. Zemřel v Praze 29. listopadu 2005.“ Uvedená slova stojí na pamětní desce věnované obci Břehy.

3.c) Změna krajiny v prostoru u rybníčka

Na počátku roku 2015 byly odstraněny dva vzrostlé smrky u rybníčka. Došlo tak k výrazné vizuální změně. V zeleni po nich zůstaly jen pařezy.

Obrázek 6: Po odstranění vzrostlých smrků v prostoru u rybníčka došlo k výrazné proměně sledovaného úseku (3. 4. 2015, autor)

3.d) Hostinec z poctivého zdiva

Na jaře (před Velikonocemi) zajistil vlastník stavení hostince „Na cikánce“ obnovu fasády, která spočívala v obnažení základového zdiva a nátěru obvodového pláště bílou barvou. Vstupní schody do budovy získaly novou dlažbu. Opravy poodhalily stavební materiál použitý na výstavbu hostince koncem 19. století, budovu nechal původně vystavět majitel mlýna (Macháček). Základy nejsou tvořeny kamenným zdivem, ale již cihlovým. Celou stavbu (až po střechu) utváří plné pálené cihly.

Obrázek 7: Obnažená část základového zdiva hostince "Na cikánci" (6. 4. 2015, autor)

3.e) „Panský“ revír Výrov

V roce 2015 pokračovaly výrazné restrukturalizace napříč lesy Výrov. Staré cesty či spojnice byly obnoveny, rovněž zašlá koryta získala „nový lesk“. Výrovské lesy se ve zdejší krajině rozkládají od nepaměti a vždy měly hospodářský význam. Dlouhá století spadaly pod vrchnostenskou správu – oblast nesla název „Výrovský revír“ či „Panský revír Výrov“.

Obrázek 9: Obnažené koryto ve Výrovském revíru (3. 4. 2015, autor)

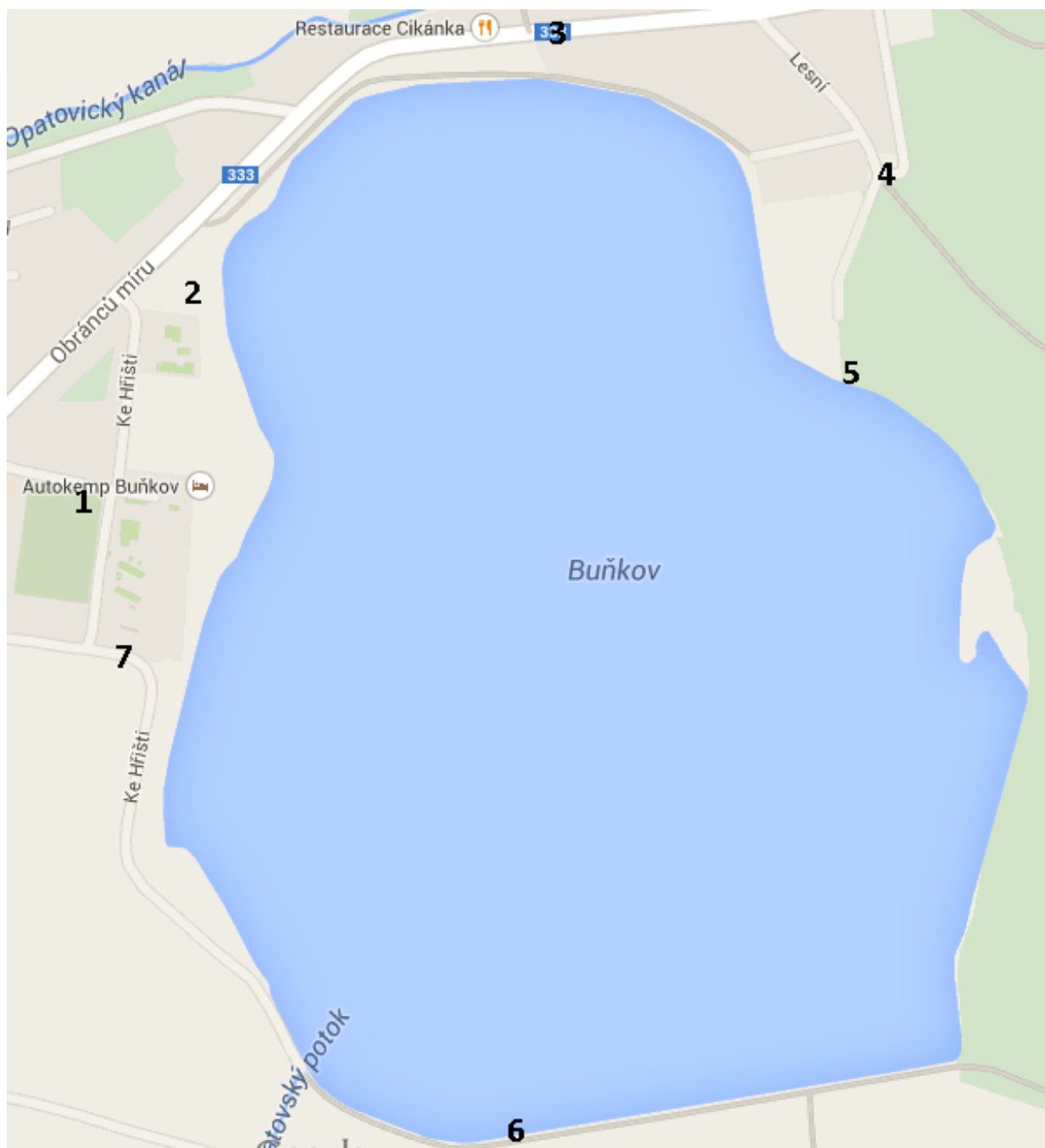

Obrázek 8: Obnovená staronová cesta, les Výrov (3. 4. 2015, autor)

3.f) Naučná stezka kolem rybníka Buňkov

S podporou kraje se podařilo realizovat naučnou stezku, plánovanou již v roce minulém. Tvoří ji 7 informačních tabulí o historii obce, autokempu a Buňkova, Výrově, rybníkaření, o přírodních lokalitách, flóře a fauně. Projekt zapadá do programu budování infrastruktury cestovního ruchu v Pardubickém kraji. Tabule budou rozmisťovány i v letech následujících.

Nákres umístění infotabulí „Okolo rybníka Buňkov“:

3.g) Stezka Břehy – Přelouč (Střídeň), nový most Střídeň

V roce 2015 se podařilo realizovat stezku se společným provozem chodců a cyklistů z obce Břehy ke Střídni, rovněž byl postaven a zprovozněn v dané lokalitě nový most. Starý most již rozhodně nevyhovoval technickým stavem, ba ani současným provozním podmínkám. Byl moc úzký. Dvě auta ještě šla, ale když se sešel tento počet vozidel s cyklistou či pěším – byl již problém. Na hrázi člověk mohl uhnout do krajnice, ale na mostě s vysokým betonovým zábradlím to nešlo.

K další etapě bude patřit protažení stezky až do Přelouče, což ale závisí nebo se bude odvíjet od problematiky splavnění Labe. Obec bude v budoucnu prosazovat protažení bezpečné stezky až do Přelouče ke zdymadlům. Dlužno uvést, že most se zdymadly v Přelouči již také nevyhovuje současným podmínkám, ale řadí se mezi historické a technické skvosty.

Výstavba stezky svou rozsáhlostí pokořila běžný rozpočet obce, cena za stezku se vyšplhala k necelým 7 000 000 Kč. Ze Státního fondu dopravní infrastruktury bylo uhrazeno 4 383 000 Kč (dotace), 2 002 195 Kč zaplatila v roce 2015 obec jako neuznatelné náklady a 15,01 % nákladů uznatelných; částka byla uhrazena prostřednictvím úvěru. Rekonstrukce železobetonového mostu č. 333-006 Střídeň měl v merku Pardubický kraj. Podařilo se sladit práce výstavby, provedla je známá firma Chládek a Tintěra.

Stav prací na novém mostě a stezce k 22. 8. (foto autor):

Obrázek 12: Pod hrázi budované stezky

Obrázek 13: Pohled na budovanou stezku bez povrchové úpravy od Střídně

Obrázek 15: Snímek pořízen z provizorního mostu. Patrná je část výztuh a bednění nově budovaného mostu. Nelze přehlédnout ani stavební stroj

Obrázek 14: Pohled na bednění nově budovaného mostu

Obrázek 16: Na snímku je provizorium a budovaná spojnice

Obrázek 17: Práce v přímém přenosu, buduje se základ osvětlení. Snímek pořídil člen firmy Chládek a Tintěra a je z jejich webu.

Obrázek 18: Práce na stezce. Snímek pořídil člen firmy Chládek a Tintěra a je z jejich webu.

Obrázek 19: Stavební stroje v činnosti. Snímek pořídil člen firmy Chládek a Tintěra a je z jejich webu.

3.h) Modrá stuha

Obec Břehy nejen díky aktivitám spolků (Moped klub Břehy, Sbor dobrovolných hasičů, ...), aktivních lidí a občanských sdružení získala významné ohodnocení v soutěži o vesnici roku – tzv. MODROU STUHU. Soutěž, Vesnice roku 2015, je vyhlašovaná Spolkem pro obnovu

venkova ČR, Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, Svazem měst a obcí ČR a Ministerstvem zemědělství ČR. První ročník proběhl před dvaceti lety, v současnosti jde o prestižní soutěž s cílem povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji domova a vypíchnout aktivity obcí, jejich představitelů a obyvatel. Vloni se blýskl mlýn, letos 18. 5. z hodnocení komise vzešel vítězně „společenský život“. Celkové prvenství si připsala obec Vysočina na Chrudimsku.

Za zmínku stojí několikanásobně odvysílaná reportáž na východočeské stanici V1, ceny byly předány ve vítězné obci. Břehům se dostalo ocenění společenské (Senát ČR) a finanční (100 000 Kč od Pardubického kraje a 600 000 Kč od Ministerstva pro místní rozvoj). O pěknou sumu se obec musela přihlásit, i když se jednalo o odměnu za stuhu, částka nespadla do klína automaticky. Vesnice podala řádnou žádost o dotaci na ministerstvo podle předem daných a definovaných pravidel. Uvolnění peněz je tedy podmíněno splněním podání a všech dalších podmínek, mezi které patřilo hlavně investování finančních prostředků do jasné vize. Zastupitelstvo schválilo využití peněz na nákup a instalaci výtahu do mlýna Výrov.

3.ch) Hostinec Na Křížovatce

Čp. 11 se řadí jednoznačně mezi historické objekty obce, uchovává si pod tenkou novodobou vrstvičkou svoji původní tvář, Historickou hodnotu v sobě nezapře. Ještě před několika málo desítkami let ohraničovala hlavní vozovku, vozidla projížděla prakticky v těsné blízkosti stavení. Budova je navíc dost často zmiňována v archivních pramenech uložených ve Státním okresním archivu Pardubice a i Státním oblastním archivu Zámorsk. Stavení je spjato se zakladatelským rodem Kopperlů. Hostinec je s tímto objektem spjat dlouhodobě.

V letošním roce se psal pro objekt významný milník, majitelem čp. 11 na st. p. č. 13/2 o výměře 747 m² se zahradou 21/2 (o výměře 43 m²) se totiž stala obec. Již v devadesátých letech jej chtěla koupit. Zakoupením tak skončila epopej, kdy objekt sloužil obci, ale patřil vlastníkovi. Kontrakt byl uskutečněn za 3,5 mil. Kč/nemovitost včetně všeho, jak stálo a leželo. Pro návrh zvedlo ruku 8 přítomných zastupitelů na veřejném zasedání (4. 2. 2015), na dalším došlo ke schválení kupní smlouvy. Celková suma má být splacena ve třech splátkách podle článku III. Kupní smlouvy pro léta 2015: 1 140 000 Kč, 2016: 1 000 000 Kč a 2017: 1 360 000 Kč. Pojištění objektu čp. 11 bylo zajištěno u Generali Pojišťovna a.s.

3.i) Čp. 97 na pile a autokemp

Kromě jednoho bytu se podařilo prodat všechny byty v objektu čp. 97, což přineslo příjmy do rozpočtu – viz. kapitola rozpočet. Na opraveném domě zbývalo dát v brzké budoucnosti do kupy střechu – například komíny a fasádu. Na opravu ještě čeká dubové schodiště s dřevěným obkladem. Rovněž budou osazeny bytové dveře.

Autokemp Buňkov hospodařil v roce 2014 se ziskem 162 802 Kč, což je nejlepší výsledek za posledních 6 let. Zisk byl částečně využit na umoření ztrát z minulých let. Jednatelce Lucii Jelínkové se navíc podařilo získat dotaci na staré umývárny ve výši 165 tisíc Kč. Na jaře 2015 zařídila tedy jednatelka autokempu opravu sociálních zařízení. Práce nakonec byly náročnější, než se očekávalo. Shnilé dřevěné stěny musely být nahrazeny zdivem. Zbytek nákladů byl tak doplacen z jiných zdrojů. Činnosti v areálu se vyplácí, v sezóně navštívilo prostory více jak 4 000 hostů.

4. ŠKOLSTVÍ

a. Mateřská škola

„Jsme školou rodinného typu se zaměřením na vztahy mezi mladšími a staršími dětmi. Smíšená třída poskytuje dobré podmínky pro rozvoj empatie, solidarity, vzájemné pomoci, respektu. Mladší děti se od starších rychleji učí. Nejmladším dětem je poskytována výraznější individuální péče a prostor pro uspokojování individuálních potřeb. Obě třídy jsou však propojeny, děti žijí stejným programem, stejnými zážitky, navzájem se znají, jsou v každodenním kontaktu. Prezentuje se mateřská škola na svých webových stránkách.

Bližící se „velké prázdniny“ jsou znamením nejen krásného volna, ale loučením s předškoláky, kteří po prázdninách zpravidla zasedají v místní ZŠ na Výrově. Předadaptace spočívá například návštěvou předškoláků z MŠ školních prostor. Letos MŠ obdržela pozvání na oslavu MDD, kde se zapojila do her, soutěží a jiné zábavy. Ke konci školního roku obdržely děti první školičkové vysvědčení a písmenkovou knížku.

První týdnů v září jsou naopak ve znamení návyku na prostřední MŠ nastupujícími dětmi. V adaptačním období absolvovaly děti „nováčci“ například, krom standardek, polodenní výlet na kozí farmu v Prosetíně. 1. 10. přímo v budově MŠ proběhlo loutkové představení „Dračí pohádka aneb trable s princeznou“.

Obrázek 20: Děti MŠ na kozí farmě (foto převzaté z webových stránek MŠ)

Obrázek 21: Výlet MŠ na kozí farmě (foto převzaté z webových stránek MŠ)

Obrázek 22: Ukázka loutkového divadla v budově MŠ (foto z webových stránek MŠ)

Dlouhá série oprav MŠ pokračovala i v roce letošním. Došlo na rekonstrukci hygienického zázemí staré části školky. O prázdninách/během léta proběhla rekonstrukce relativně zastaralého a opotřebovaného hygienického zařízení. Práce zahrnovaly výměnu dlažeb, obkladů, WC, umyvadel, pisoárů a veškerých přívodů. Opravenou elektroinstalaci doplnila nová svítidla. Občané byli informováni v předstihu na veřejném zasedání či písemnou cestou v podobě zpravodaje Břežan (červen 2015, číslo 2). Práce provedla firma vybraná ze 6 oslovených firem, společnost jež podala nejnižší cenovou nabídku za provedení veškerých

prací. Do 1. června stihli doručit nabídku Michal Židlický (za 196 207 Kč), dále Václav Rohlíček (95 682 Kč, ale jen část požadovaných prací) a Jiří Havlíček (122 900 Kč, ale rovněž jen část požadovaných prací), ostatní nestihli doručit nabídky (Němec, Fialka, Jirásek). Firmu vybrala komise, složená ze sedmi členů zastupitelstva a věc byla projednána rovněž na veřejném zasedání (24. 6.). Zhotovitelem kompletní opravy sociálního zařízení předškoláků se stala firma Michala Židlického za konečných 201 542 Kč. Nelze ani opomenout důležitou zprávu ohledně změny na postu ředitele MŠ, tím se stala Mgr. Ivana Andresová. Dlouholetá ředitelka paní Miluše Kospřtová zemřela, starosta obce vyhlásil konkurs na obsazení prázdného místa se standardním termínem nástupu prvního září.

Na jaře došlo ke schválení hospodářského výsledku za rok 2014, částka 33 401,80 Kč měla být podle příkazu zastupitelstva rozdělena na 20 401,80 Kč (rezervy) a 13 000 Kč (odměny). Z rezerv měla školka pořídit zabezpečovací zařízení (kamery a bzučák) a pomůcky pro vzdělávání.

b. Základní škola

Základní škola Břežy je prezentována jako malotřídní škola rodinného typu s individuálním přístupem k dětem, které mohou navštěvovat 1. – 5. ročník. Klade důraz na bezpečné prostředí, vytváření optimálních podmínek pro rozvoj žáků či budování partnerských vztahů zúčastněných.

Obrázek 24: 1. 9. 2015 v ZŠ ... (foto z webových stránek základní školy)

Obrázek 23: 1. 9. 2015 v ZŠ ... (foto z webových stránek základní školy)

Školní program se v průběhu času mění, jádro oblíbené náplně přetrvává. Mezi již legendární akce beze sporu patří plavecký výcvik, který se koná již s příchodem nového školního roku. Již v období mého dětství a školních let na prvním stupni ZŠ se každoročně organizoval plavecký kurz. Volba padala na plavecký areál situovaný nedaleko Východočeského divadla a Krajského úřadu v Pardubicích. Výcvik obvykle zasáhl celý podzim a jezdilo se jednou týdně – bylo to úterý. To bylo před více jak dvaceti lety a plavecký kurz se udržel do současnosti.

Obrázek 25: Děti ZŠ na plaveckém výcviku (foto převzaté z webových stránek ZŠ)

Obrázek 26: Děti ZŠ na plaveckém výcviku (foto převzaté z webových stránek ZŠ)

Ke konci června se konala ne zcela obvyklá akce, rozloučení s výstupními pátými ročníky probíhalo obvykle v jiném duchu. Před školní budovou na velké školní zahradě se sešly děti – zvláště loučící se. Na programu bylo vystoupení ve stylu „živé televize“. V rámci školní televize TV Břehy se děti angažovaly básněmi, písněmi, kuchyňskou tematikou a nástroji, latinsko-americkým tancem, pohádkou, anglickou písničkou, atd. Diváky představovala veřejnost – rodiče, sourozenci, dědové, babičky, ... Paní kuchařka Drahuše a rodiče napekli a nakoupili dobroty.

Obrázek 28: Mikrovlnná trouba, toustovač, ... Záběr na představení končících pátých ročníků (www.obecbrehy.cz)

Obrázek 27: Vystoupení dětí ZŠ Břehy před velkými prázdninami (www.obecbrehy.cz)

Z novějšího, ale již zaběhnutějšího naplňování školního ale i volného času, padá na konec září či říjen. Jedná se o přenocování dětí ve škole. 24. 9. proběhl den v duchu “pohádek“ – stalo se tak na počest padesátiletého výročí Večerníčka. Celé dopoledne byl upraven rozvrh hodin, aby vyhovoval zvolenému tématu; tj. četba a řešení testů ze znalostí večerníčků, zpěv písně o Večerníčkovi, skladba a doplňování textů, počty obrázkových příkladů, skládání papírových čepic, kreslení či malování. Na závěr proběhl karneval a přenocování.

Vzpomínám si zřetelně na obědy ve školní jídelně. Situování jídelny, kuchyně a družiny v podstatě zůstává – avšak interiéry se dosti změnily, až k nepoznání. Pro zajímavost cena jedné porce pro žáka prvního až čtvrtého ročníku stojí 18 Kč, pro o ročník starší spolužáky je o 2 Kč dražší. Ve dnech od 26. 10. do 27. 10. se dětem servírovalo: kapustová polévka, drůbeží rizoto se sýrem (+ červená řepa, čaj); v úterý se jednalo o selskou polévku, zapečené brambory (kompot, čaj). Přípravu pokrmů měla na starosti Drahomíra Vosáhlová.

Zbytek personálu tvořila ředitelka – Mgr. Milena Jiráková, třídní učitelka druhého ročníku – Mgr. Vladimíra Hanušová (mimo jiné dlouhodobá pedagožka na zdejší škole), třídní učitelka třetího a čtvrtého ročníku – Mgr. Michaela Panchártková, vychovatelka školní družiny, učitelka a vedoucí jídelny – Zuzana Pokorná (rovněž působí na škole širokou škálu let), asistentka pedagoga – Ing. Markéta Štědrová a školnicí byla Jana Černíková z Přelovic (dlouhodobý personál).

Mezi stabilní útvary se řadí školní družina nabízející kroužky: dovedné ruce, turistický, hra na flétnu, nelze opomenout ani AJ či sportovní kroužek.

Jako v případě MŠ bylo ve stejném termínu schváleno hospodaření ZŠ za rok 2014, došlo ke zlepšení v hospodaření. Zastupitelstvo přikázalo rozdělit sumu 85 641,92 Kč, 23 26610 Kč mělo být využito na umoření ztrát z minulých let a 62 375,82 Kč do rezerv. Prostředky z rezervního fondu se měly použít na vybavení kuchyně a tělocvičny. Co se týče roku 2015, došlo ke schválení navýšení závazného ukazatele pro ZŠ o 80 000 Kč na celkových 460 000 Kč.

5. KULTURA, SPORT, VOLBY, ... A OSTATNÍ AKCE

5.a Leden

Na počátku nového roku se konala sportovní událost, v budově Sokolovny se konal novoroční srandačač ve stolním tenise. Hrály se dvouhry v mužské a i ženské kategorii. Přihlásit do klání se mohl každý obyvatel Břehů, který nebyl registrovaný.

V Pardubicích se scházejí otužilci, aby si zaplavali v Labi. Letos se uskutečnila podobná akce přímo ve Břehách.

10. 1. se konala členská schůze SDH Břehy v restauraci Na Křižovatce.

Obrázek 29: U Stadionu v Pardubicích? Ne, ve Břehách na Buňkově (www.obecbrehy.cz)

5.b Únor

Únor bílý, pole sílí. Krom jiného a spolu s předcházejícím měsícem je také obdobím plesů, zvláště těch hasičských a mysliveckých. Konají se snad v každé vesnici. Mimo jiné aktivity vystoupila ke konci měsíce v restauraci Na Kříži kapela RELAX a představila se dámská taneční skupina Dupot XXXL.

Ihned po Novém roce se rozjel maratón pravidelných středečních setkání. Hned na úvod v tomto roce se po lednovém vystoupení pěveckého souboru J. B. Foester do autokempu uchýlila herečka Jaroslava Obermaierová, která si s moderátorem Petrem Dvořákem povídala o svých filmových a divadelních rolích + o svém životě. Hrála v desítkách českých filmů a v mnoha známých televizních seriálech. V populárním seriálu Třicet případů majora Zemana, sehrála druhou manželku ústřední postavy.

Po odmlce se konal zájezd do Východočeského divadla, pořádaný obcí. Na pořadu byla britská komedie Holky z kalendáře. Premiéra inscenace se odehrála již 19. března v Divadle ABC, zrežiroval ji Ondřej Zajíc pro Městská divadla pražská. V Pardubicích vystoupili jako hosté Jana Paulová a Helena Malehová.

5.c Březen

V tomto měsíci zavítalo do autokempu literární téma, probírala se nejen literární tvorba Karla Čapka. Byl to rovněž novinář, dramatik, překladatel a fotograf.

Z aktivit pro děti se uskutečnil dětský karneval. Přípravu v restauraci Na Křižovatce měla obec Břehy, hasiči, Sokol a Moped klub.

5.d Duben

10. – 12. 4. se konalo mistrovství České a Slovenské republiky v silovém trojboji. Místní občan – MUDr. Josef Gabrhel – zvedl 402,5 kg a v kategorii mužů MII [REDAKCE] do 75 kg se tak stal mistrem ČR a SR v této disciplíně organizace GPC. Rovněž učinil světový rekord v benchu – 2. pokus (105,5 kg).

Za připomenutí rovněž stojí první ročník „Velikonoční srandamač“ ve stolním tenise v budově Sokolovny. Tato akce se koná v povícero obcích napříč ČR. Odehrály se dvouhry v mužské i ženské kategorii. Turnaje se mohli zúčastnit neregistrovaní hráči s trvalým pobytem v obci Břehy.

V tomto měsíci se konal dětský závod – Běh kolem Buňkova. Závodili zvláště chlapci a dívky ve čtyřech věkových kategoriích (6-7 let, 8-10 let, 11-13 let a 14-16 let). Nejednalo se o prostý běh, ale fyzickou aktivitu s rozmanitými úkoly. V lese je čekalo překonávání úseků po laně, na břehu rybníka slalom na koloběžce, v blízkosti restaurace Cikánka, hod na kuželky, ...

Ke konci dubna se opět „upalovali“ čarodějnice. Ani letos tedy nechyběla celá fůra podivuhodných čarodějnic a i čarodějů, kterých bylo plné hřiště. Lampionový průvod mířil v zavedených trasách a má skutečně dlouho a dlouholetou tradici.

Pozvání do autokempu na pravidelné setkání přijala doc. RNDr. Jitka Málková, CSc., tentokrát pohovořila o „lékárně v přírodě.“ (historie, léčení rostlinami, zásady sběru a sušení, zpracování rostlinného materiálu, ...); rovněž se uskutečnil před Sokolovnou velikonoční jarmark. Kromě trhu s rukodělnými výrobky se například pletly pomlázky pod dozorem Eduarda Zieglera st., či zdobily kraslice, ...

5.e Květen

Prvního se konal veřejný závod v duatlonu, I. závod Poháru Východních Čech v triatlonu a duatlonu. Celkové výsledky na trati 6,6-24-3,3 jsou uveřejněny níže:

Jméno	Země	Sportovní klub	Čas	Běh	Depo + kolo	Běh
Minařík Petr	CZE	HISPORT Team	1:13:01	0:22:04 (1)	0:39:40 (11)	0:11:17 (2)
Petrásek Pavel	CZE	OMT	1:13:02	0:22:33 (5)	0:38:59 (7)	0:11:30 (3)
Slatinský Lukáš	CZE	HISPORT Team	1:13:13	0:22:56 (7)	0:39:02 (8)	0:11:15 (1)
Majer Jan	CZE	TTK Slavia VŠ Plzeň	1:13:34	0:22:21 (3)	0:39:10 (9)	0:12:03 (6)
Šneberger Jan	CZE	TTK Slavia VŠ Plzeň	1:13:37	0:22:29 (4)	0:39:18 (10)	0:11:50 (5)

Juraj Kaman XXXXXXXXXX je cestopisec a fotograf. O svých výpravách referuju ve vybraných obcích ČR. 6. května zavítal do autokempu a podělil se o své zážitky z exotické země – Kuby.

O zemi doutníků například prezentuje: „*Legendární perla Karibiku a její neopakovatelná atmosféra podbarvená místní hudbou. Hlavní město Havana, koloniální perla Trinidad a Cienfuegos, krasové údolí Viñales i dokonalé Varadero. Padesát let stará auta, voňavé doutníky, krásné mulatky, bělostné pláže, azurové moře, ...* Z exotických zemí navštívil také například Alžírsko, Barmu, Nepál, Singapur a další. Na svoji první větší expediční cestu se vydal v roce 1997, zážitky z téměř čtyřměsíčního cestování po Íránu, Pakistánu, Indii a Nepálu zvětšil v knize Cesta za splněným snem.

23. – 24. pokračovalo druhým závodem mistrovství České republiky tříd FSR-V. Téměř kompletní sestavu českých závodníků se silnou účastí řidičů se Slovenska doplňovala opět zahraniční účast, dorazili rakouští modeláři. Závodu počasí tentokrát nepřálo, sice téměř nezapršelo, ale bylo by lepší, kdyby ano. Nastala situace, která těmto závodům nesvědčí a to relativně silný vítr, který uváděl do pohybu hladinu a vytvářel velké vlny, které kymácely a převracely modely a to i ve finále. Dobrý výkon se svým strojem předvedl Lukáš Vítek, který se stal v roce 2013 mistrem světa za juniory. Tentokrát, ale soutěžil již za seniory a měl tak těžší pozici.

Ke konci května se konal tradiční dětský den, děti s radostí střílely z luků, kuší, ... Čekalo je loutkové divadlo, mohly skouknout zajímavou králičí překážkovou dráhu.

5.f Červen

Do autokempu tentokrát zavítali členové vzájemného Honebního společenstva Břehy – Lohenice. Povyprávěli o souboru činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři – myslivosti. Spolek vznikl v roce 2002 a sídlí ve Břehách, v Zemědělské ulici 9. V zájmu má krom myslivosti rybářství.

Šestého se konal již 20. ročník soutěže v požárním útoku o putovní pohár ředitele TEPOSTOP, spol. s.r.o. I letošní sobotní oblíbené závody v požárním útoku, které pořádal sbor přeloučských dobrovolných hasičů ve spolupráci s Domem dětí a mládeže Přelouč, byly rozděleny do dvou samostatných částí. Nejprve soutěžily dětské kategorie o putovní pohár ředitele TEPOSTOPU a následně se družstva mužů a žen snažila vybojovat putovní pohár starostky města Přelouče. Celá akce byla odstartována originální ukázkou nejmladších přeloučských hasičů. Poté přišla na řadu soutěž dětských kategorií – mladších žáků (6 - 12 let) a starších (12 – 16 let). Úkolem bylo provedení klasického útoku dle pravidel požárního

sportu. Pohár získali mladší i starší žáci ze sboru ČHJ – HS Hlinsko. Následoval souboj mužů a žen, který krom tradice, spočíval v útoku netradičním; na závodní dráze byl již před startem umístěn rozdělovač a připravená překážka – okno, které museli překonat závodníci běžící proudy a rozdělovač. Všechny hadice, jež byly uspořádané v kotoučích libovolně na platě, musely být ještě před zapojením podány skrz tuto překážku. Savice nesměly být navíc umístěny na platě, nýbrž s nimi závodníci vybíhali ze startovní čáry. Rozhodující roli hrála vybraná strategie soutěžního družstva. Pohár starostky Přelouče zůstal na městské půdě a to v kategorii mužů a žen.

13. 6. se sjely týmy z širokého okolí na setkání Celostátních hasičských přípravek. Nejmenším nechyběly ukázky radiokomunikace. Mladí hasiči si mohli vyzkoušet zavysílat na pásmu CB nebo z ručky na VHF. Bonusem byly ukázky provozu na radioamatérském pásmu přes převaděče. Nechyběl nácvik hašení bodů. Akci podpořila obec 20 000 Kč. O den později odjel dorost reprezentovat okres Pardubice do Lanškrouna na Krajské kolo dorostu. Úspěch a výhru získala Michaela Štainerová ve své kategorii a postoupila na Mistrovství České republiky. Na druhém místě se umístil David Semelka. Ke konci měsíce zavítala přípravka do Dědky a následovaly Slepovice (starší družstvo na pátém místě).

Obrázek 30: Hasičské přípravky. Nácvik hašení domu. (www.obecbrehy.cz)

Obrázek 31: Hasičské přípravy - akce mladých hasičů a hasiček. (www.obecbrehy.cz)

Ve dnech 13. - 20. 6. se konal za podpory obecního úřadu již devátý ročník turnaje jednotlivců v tenise, který byl spojen i s turnajem dvojic. Šanci měli všichni, i nečlenové tenisového klubu. Počasí sice nepřálo, ale plán soubojů se podařilo naplnit.

Obrázek 33: Medailisté. Snímek převzat z webových stránek tenisového klubu.

Obrázek 32: Účastníci turnaje. Snímek převzat z webových stránek tenisového klubu.

5.g Červenec

Páteční odpoledne (24. 7.) v obci Břehy patřilo výlovu artefaktu z Opatovického kanálu. V patnáct hodin se sešli hlavní strůjci a hlouček místních na pravém břehu u Výrovského mlýna, aby naplnili po léta odkládané. Jak pravil starosta obce Ing. Petr Morávek (61): „*O situování mlýnského kamenu jsme věděli už léta, jako děti jsme si u zdejšího potoka hrávali*“. Torzo mlýnské technologie bylo vytaženo za pomoci lehkého stavebního stroje Novotný Bobek 961. Jako prodloužená ruka posloužily řetězy, které zajistily bezproblémové vytažení. Realizaci nahrál nedostatek vody v kanálu, akce netrvala déle jak půl hodiny.

Po prvotním ohledání bylo jasné, že se jedná o výrazně deformovanou necelou polovinu mlýnského kamene, který patrně utrpěl při demontování zařízení či ještě dříve vinou roztržení jisticích železných obručí či prutů z břízy. Až po očištění se mohlo přistoupit k bližšímu definování. Jedná se o tzv. běhoun, horní otáčející se mlýnský kámen spočívající na spodním tzv. ležáku. Léta a zvláště voda a sedimenty Opatovického kanálu vykonaly ovšem za více jak sto let své. Na spodní straně torza kamene nejsou patrné vykřesané drážky – řemýži, které zabezpečovaly pohyb meliva od středu k okrajům kamene. Nedochovaly se ani zádlaby pro železí, na kterém běhoun spočíval. Výška kamenu je 44,5 cm, průměr spodních partií činí 97 cm a horní části necelých 96 cm. Běhoun tvořil válec, ale měl tvar komolého kuželu, jak bylo běžné. Průměr hřídele činila 17 cm. Podle písemných pramenů klasické české složení, jehož mlýnské kameny byly nedílnou součástí, sloužilo ve Výrovském mlýně nejpozději do konce 19. století. V druhé polovině tohoto století totiž zdejší zavedený mlynářský rod Macháčků nechal modernizovat technologie. Obyčejné české složení bylo nahrazeno uměleckými a válcovými zařízeními, která zajišťovala nejen o mnoho vyšší produktivitu mletí. Nalezený běhoun může být tedy 130-170 let starý. O mlýnských kamenech se zmiňuje kupní smlouva, zanesená do městské gruntovní knihy, z konce sedmdesátých let 18. století. Václav Macháček koupil od města Přelouče Výrovský mlýn za 2 050 zlatých, v mlýnici se tehdy nacházely čtyři technologie – čtyři běhouny a stejný počet spodků. Dva běhouny měly větší výšku než nalezené torzo (51,9 a 49,97 cm).

Mlýnský kámen doplní budované muzeum ve zdejším mlýně. Druhý známý mlýnský kámen čeká ještě na svoje objevení. „*Ještě jeden mlýnský kámen spočívá zahrabaný v místech prašné komory*“, řekl starosta obce. Výrovský mlýn ukrývá spousty nezodpovězených otázek, tak uvidíme.

Obrázek 35: Kvůli upevnování pomocných řetězů k mlýnskému kameni musely tři osoby do vody

Obrázek 34: Pohled na horní partii běhounu

Obrázek 36: Vystavený běhoun v přízemních prostorech mlýna

Ve čtvrtek 30. 7. byla natočena na téma výlovu běhounu reportáž panem Mgr. Ondřejem Wolfem, který je redaktorem rozhlasu Pardubice a odvysílána následující den po deváté hodině ranní. V sobotu se na webových stránkách rozhlasu objevila zpráva s fotodokumentací. 30. 7. byla rovněž v Pardubickém deníku otištěna zpráva pod označením: „Z vody vylovili mlýnské kolo. Na dně leželo alespoň 130 let.“

5.h Srpen

Začátkem srpna si nesnesitelná vedra vynesla hmotnou daň na polnostech a zemědělským zařízení na poli mezi obcí Břehy a Semínem. Hasiči měli plné ruce práce, zasahovaly jednotky z Přelouče, Břehů, Kladrub, Pardubic, Bohdanče, Bělé, Volče, Zdechovic, Choltic, Lipotic, Chvaletic a Bílé Vchynice. Hustý dým vybíhal nad lesní porosty a byl viditelný z obydli Břehů. Voda k hašení byla odebírána i z rybníčku v Bahníkově ulici. Vzplál traktor, lis a následně 15 ha pole s již posečeným obilím. Zpráva se objevila nejen v Pardubickém a Chrudimském deníku, ale i například v bulvárním Blesku, na deník.cz. „*Požár pole u Břehů u Přelouče zachvátil asi patnáct hektarů. Příčinou byla zřejmě technická závada lisu na slámu.*“

„Rozsáhlý požár pole museli ve středu krotit hasiči na Přeloučsku. Od lisu slámy se na strništi šířilo doslova ohnivé peklo. Během chvíle oheň roznesl vítr plameny po obrovské ploše a s šířením požáru chvílemi nemohli nic dělat ani hasiči.

První jednotky na místě byly rychle. Jenže. Pokosené pole bylo plné slámy suché jako troud a vítr plameny rozháněl do všech stran. Doslova se tak stalo, že hasiči museli narychlo měnit stanoviště a uklízet auta z cesty plamenům, které jeden závan větru roznesl třeba o deset metrů dál. "Než jsem skočil do auta a nastartoval, byly už plameny před ním," popsal velitel zásahu Michal Vašica.

"Na místo bylo povoláno celkem třináct jednotek profesionálních i dobrovolných hasičů a byl vyhlášen druhý a posléze i třetí stupeň požárního poplachu. Plameny zničily samotný lis na slámu a částečně poškodily i traktor. Lokalizovat požár se podařilo o půl třetí, ale jednotky jsou stále na místě a prolévají plochu pole vodou. Odhadnutá škoda je v této chvíli asi jeden a půl milionu korun, uchránit se podařilo hodnoty ve výši dvou a půl milionu korun," uvedla mluvčí Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje Vendula Horáková. Hasiči budou místo požáru střežit minimálně do dnešní půlnoci.

Jde o zatím největší z požárů v přírodním prostředí, se kterým museli hasiči na Pardubicku a v Pardubickém kraji bojovat.“

Obrázek 37: Zdroj požáru, zachvátil celé pole u Břehů (deník.cz, staženo 8. 8. 2015)

Obrázek 39: Hustý dým byl za jasného počasí dobře viditelný ze všech koutů obce; sirény hasičských vozidel daly najevo, že se něco děje (foto autor, 5. 8. 2015)

Obrázek 38: S ohněm na polnosti zápasily četné jednotky (foto autor, 5. 8. 2015)

V srpnu se konal 17. ročník jednostopých vozidel malého objemu. O hodnotné ceny si v tropickém počasí zazávodilo cca 50 jezdců motocyklů Stadion a necelá 50 řidičů na Pionýrech. Teplo způsobovalo problémy již od rána, všichni jezdci ranní trénink zvládli –

„mohli se jízdou alespoň trochu osmělit“. Diváci se chladili v depu, kde byla pro ně vyhrazena kropící zóna a nádrže s vodou. Místní sdružení dobrovolných hasičů zkrápělo trať. Ve dvanáct se ozval dělobuch, který signalizoval začátek. Starosta obce – Petr Morávek s prezidentem závodů Petrem Novákem slavnostně zahájili tento ročník největšího závodu tohoto druhu v kraji Pardubickém. Nejdříve se představila v cíli skupina srazu CLASSIC ENDURO PŘELOUČ, vedená Čápem a Krausem. Následoval samotný závod. Jezdci Stadion byli rozděleni do tří a třída Fichtl byla rozdělena na skupiny dvě. Rozhodnuto o vítězích bylo v podvečer. K doprovodnému programu se zařadila „Letecká show“, účastník Paříž-Dakar 2015 – Ondřej Klymčiw. Hlavním závodům předcházela páteční předprogram. Vystoupily skupiny Riziko a Acoustic band.

Obrázek 40: Start/cílová rovinka u Sokolovny (foto www.motorkari.cz)

5.ch Září

Začátek školního roku patřil opět Nočním požárním útokům.

V sobotu 12. září se konal atletický závod „Rekordman Břehů“. Soutěžilo se v běhu na 100 m, kolem Buňkova, ve skoku do dálky, v hodu kriketem, oštěpem, ve vrhu koulí a ve shybech. Na mužské straně bylo rekordem 24 opakování shybů, což v tomto silovém cvičení je opravdu dost.

Ke konci září se konal tenisový turnaj 4 her. Na prvním místě se umístili Jan Šohaj a Tomáš Jadrníček, druhý skončili Petr Komenda a Kamil Hrobař, bronz získali Petr Lhota a Tomáš Čepčář. (Pozn. K letošnímu roku měl tenisový klub na 40 aktivních členů, což odpovídá členské základně sousedního města).

5.i Říjen

V neděli se konala již tradiční „Pohádková cestička“ Děti byly očekávány mnoha pohádkovými postavkami. Vstup tvořila mimo jiné brána do autokempu.

První středu v měsíci říjnu se v restauraci autokempu konala zajímavá historická přednáška v podání Mgr. Matěje Pešty, který je správcem muzejních sbírek města Přelouče. Vyložil dějiny tohoto města od nejstarších dob až do století minulého s příkladnými ukázkami autentických předmětů. Kromě promítnutých snímků (například keramiky), předvedl v bílé rukavičce i autentické předměty - například chladné poboční bodné zbraně, kosterní pozůstatky či klíčové listiny městečka. Dějiny města vyčerpал písemnou formou Petr Vorel, novější období Jan Tetřev s Hanou Vincenciovou. Za zmínku také stojí Josef Ledr s Dějinami města Přelouče nad Labem. Publikace menšího rozsahu, vydané v období mezi těmito svazky, přejímají povětšinou fakta či názory Ledra či Sakaře (Dějiny Pardubic).

Firma na výrobu autozámků Kiekert, sídlící v Přelouči, se jednoznačně řadí mezi největší zaměstnavatele v oblasti (mimo jiné je to největší výrobce automobilových zámkových systémů na světě) – tedy i velký potencionální zaměstnavatel pro Břehy. Poprvé v historii mohla široká veřejnost nahlédnout do tajů výroby – prohlédnout si výrobní linky. Den otevřených dveří se konal 10. 10. 2015 od 10-17 hodin.

Ke konci října proběhla „sklizeň šupináčů“ z místního rybníka. Podstata rybochovného využití je vedle rekreace naplňována od vybudování rybníka. Aby ne. Na místě se měla nacházet skládka, až nápad v podobě zbudované nádrže s podmínkami chovnými a rekreačními odvrátilo hrozící uložení odpadů z elektráren. Násadku a plody opečovává Český rybářský svaz, který zabezpečuje rovněž výlov a prodej ryb přímo na hrázi (občané byli letos bohatě informováni četnými plakáty). Výlovu se zúčastnili i mladí rybáři, viděli krom kaprů i ostatní druhy ryb, které byly průběžně rozváženy i do některých revírů Črs. Akci předchází vypouštění umělého díla. Ustupující vodní hladina vždy poodkryje pozůstatky dřevní biomasy. Rybníku musely ustoupit rychle rostoucí dřeviny a část lesa. Pařezy drží i po těch dlouhých letech svoji siluetu, ale jsou poněkud mladšího data, než pozůstatky stromů spočívajících na dně Černého

Nadýmače.

Obrázek 42: "Hladký" a nedobrovolný přesun kapříků do specializovaného vozidla. Foto pořízeno a převzato od aktivních rybářů z jejich webových stránek.

Obrázek 41: Šupináci v kádích. Foto pořízeno a převzato od aktivních rybářů z jejich webových stránek.

Obrázek 43: Šupináci v kádích. Foto pořízeno a převzato od aktivních rybářů z jejich webových stránek.

Výlovu předcházely tzv. „kontrolní odlovy“, které se konaly v úterý 28. 7. První kontrolní odlov se provedl pouze na jeden záťah, poněvadž se na něj odlovilo rekordní množství 4 500 kg kapra o průměrné váze 1,2 kg/kus. Variabilita velikosti kapra se pohybovala od 35-50 cm. Po zjištění přírůstků a kontrole zdravotního stavu nebyly ryby vráceny do původní vodní masy, ale šupináci byli převezeni a vysazeni po 2 000 kg v Mělicích I, po 1 000 kg v Černé I, 500 kg v Polábků a 1 t byla vpuštěna do Labe. Druhý kontrolní odlov se uskutečnil zhruba o měsíc později. Průměrná váha činila 1,47 kg, velikostně kolem 35-50 cm. Po standardních operacích skončily ryby v Bašta (400 kg), Kravín (200 kg), Černá II (200 kg), Herout (200 kg), Houska (100 kg), Komora (200 kg), Jezero (200 kg), Slavíkovy ostrovy (200 kg), Mělice II (400 kg). Při vážení a evidenci ryb na odlovech byl přítomen jednatel Českého rybářského svazu Přelouč pan Zářecký, vysazování ryb do sportovních rybářských revírů se účastnil pan Kratochvíl (předseda Českého rybářského svazu Přelouč). Na odlovy byl pozván a zúčastnil se jich technik VČÚS v Hradci Králové pan Pohl a Rybářský hospodář VČÚS v HK pan Horák, kteří provedli kontroly, vyslovili i pochvalu za celkovou kondici ryb.

V posledním čísle Břežanu (Číslo 3) - (byl otištěn zajímavý článek) - se rybářský hospodář Ing. Karel Němec rozprávěl o škodné v revíru. „*Rybník Buňkov a menší chovné rybníky jsou*

každoročně silně zatíženy predací rybožravých predátorů. Rybožraví predátoři způsobují přímé, nepřímé a potencionální škody“. Konzumací kormoránem či volavkou vznikají přímé škody (kormorán za den spořádá přes půl kilogramu ryb a až 0,5 kg těžké ryby); nepřímými jsou myšleny zranění způsobená lovem, přenosem chorob, parazitů, ...; do potencionálních patří škodlivý stres. Rybářům způsobili tito predátoři v letošním roce škodu v hodnotě 750 000 Kč za rybí osádku.

5.j Listopad

První středa v měsíci v restauraci autokempu patřila Valerii Zawadské. Česká herečka (*1958) se řadí k předním a nejznámějším dabérkám (několikanásobná vítězka ankety Týtý). Objevila se i v několika filmech (Jedna kočka za druhou) a seriálech (Hospoda). Zapadá jednoznačně k nejvýznamnějším osobnostem, které navštívili tento rok obec.

Ke konci října a v listopadu se v diskuzi na oficiálních webových stránkách obce řešila neukázněnost majitelů psů. Někteří bezhlavě a bezostyšně nechávají své miláčky pobíhat a ohrožovat své okolí, včetně dětí. Od neregistrovaného pisatele (31. 10. 2015): *„Upozornění a varování pro majitele psů pokud je nechají v prostorách mimo zastavěnou část obce volně pobíhat, musí je ale mít stále pod kontrolou, a nejen vizuální ale i faktickou.. Konkrétně dnes dopoledne v prostoru mezi Smolíkovými a okrajem lesa málem došlo k napadení pětiletého chlapce, štěkajícím a ne přátelsky vyhlížejícím retrievrem, jen díky tomu, že si otec dítěte z lesa nesl hůl kterou užil k odvrácení nebezpečí, nedošlo k nejhoršímu. přitom nezaznamenali žádný pokus o přivolání psa (vyběhl z lesa) ani jinou snahu o řešení. ...“*

V září přišla v platnost směrnice o účinnosti kotlů Evropského parlamentu a Rady, která ovlivnila domácnosti nejen Břehů, ale celé ČR. Výrobci levných klasických plynových turbokotlů mohli vyrábět tyto tepelné zdroje do 26. 9. s tím, že po tomto datu mohli doprodat skladové zásoby. Zákaz nepostihl kotle vyrobené mimo EU. V případě „odejití“ klasického kotle (instalovaly se hojně od devadesátých let), může spotřebitel bez problémů zakoupit kotel kondenzační, který má ovšem vyšší nároky na otopnou soustavu. Ale to je jiná kapitola ...

Patrně nejen v souvislosti s tím spustilo Ministerstvo životního prostředí celorepublikové Kotlíkové dotace, Pardubický kraj mohl mezi obyvatele rozdělit až 170 miliónů Kč na výměny stávajících ručně plněných kotlů na pevná paliva v rodinných domech za nové nízkoemisní zdroje. Informační seminář se v Pardubicích v sále Jana Kašpara, Komenského nám. 125 konal 24. 11.

Ke konci listopadu se konalo šachové klání – „Šachové listopádí Břehy“. Akci uspořádal Sokol Břehy s podporou obce a Šachového spolku Železné hory ve velkém sále restaurace Na Křížovatce ve Břehách.

Do devíti hodin ráno se konala prezenčka; využil se běžně užívaný typ rozpisu utkání turnajů v šachu – tzv. „Švýcarský systém“. Hlavní podstata spočívá v rozdělení hráčů tak, aby proti sobě v každém kole hráli stejně nebo alespoň co nejpodobněji kvalitní hráči z předchozích kol. Systém turnaje zahrnul 9 kol v tempu 2 x 11 minut + 4 s/tah. Po prezentaci se konalo 1. - 4. kolo, po polední přestávce 5. - 9. kolo; v podvečer proběhlo vyhlášení výsledků. Na pořadovém čísle jedna po 9 kolech skončil Lubomír Šilar (body - 7,5), dvě Emanuela Veselý (body - 7), tři Jiří Jura (body - 6,5), čtyři Martin Mácha (body – 6,0), pět Jindřich Kravařík (body – 6). Hlavním rozhodčím a vedoucím turnaje byl PhDr. Miroslav Tyč a rozhodčím byl Ing. Lubomír Šilar.

5.k Prosinec

Konec roku se nesl ve znamení druhého ročníku „Siláka Břehů“. Akce se konala opět v restauraci v kempu, dne 6. 12. Klání se zúčastnilo na 20 soutěžících včetně tří žen, polovina byla místních. V Břehách předvedl doposud největší výkon Libor Wälzer, který dal 180 kg v benchpressu a 260 kg v pozvedu (Pro porovnání: za světovou špičku lze považovat profesionálního bodybuildera, dříve powerliftera, Johnnie Otis Jacksona – který zvedl mrtvým tahem bez bandáží 375 kg). V přepočtu ovšem výkon nestačil na MUDr. Jozefa Gabrhela, který se blýskl již vloni a obhájil o 2 body loňské vítězství. Wälzer skončil na pomyslné druhé příčce. Dle mezinárodních tabulek (koeficient váhy + věku) se dále umístil, na třetím místě Petr Kutner, čtvrtý Tomanec, pátý Musil a šestý Vasil. V následující tabulce jsou výsledky dle skupin.

Kategorie	Jméno	Benchpress (kg)	Pozved (kg)	Body
- 16 let (ženy)	Jolana Kasalová	27	50	288,8
- 16 let	Ondřej Kasal	85	175	268,8
16 – 22 let	Vojtěch Chroust	120	195	328,9
23 – 39 let	Libor Wälzer	180	260	397,8
40 + let	Jozef Gabrhel	100	160	399,8
23 – 39 let (ženy)	Kateřina Dočekalová	42,5	75	175,9
40 + let	Radka Štěrbová	35	75	167,6

Obrázek 45: Mrtvý tah v podání siláka Břehů (www.obecbrehy.cz)

Obrázek 44: Benchpress v podání siláka Břehů (www.obecbrehy.cz)

Poslední akcí „středečních setkání“ byl pořad s vánočním nádechem – „Radujme se, veselme se“. Vánoční příběh cílil na pouť Marie a Josefa a o narození Ježíška, zaznělo mnoho známých koled.

S ročním odstupem se zopakovaly „Adventní trhy“ se zaběhnutým „Čertovským ohněm“. Mezi odpovědné patřila obec, hasiči, Sokol Břehy a Moped klub Břehy. Program započal

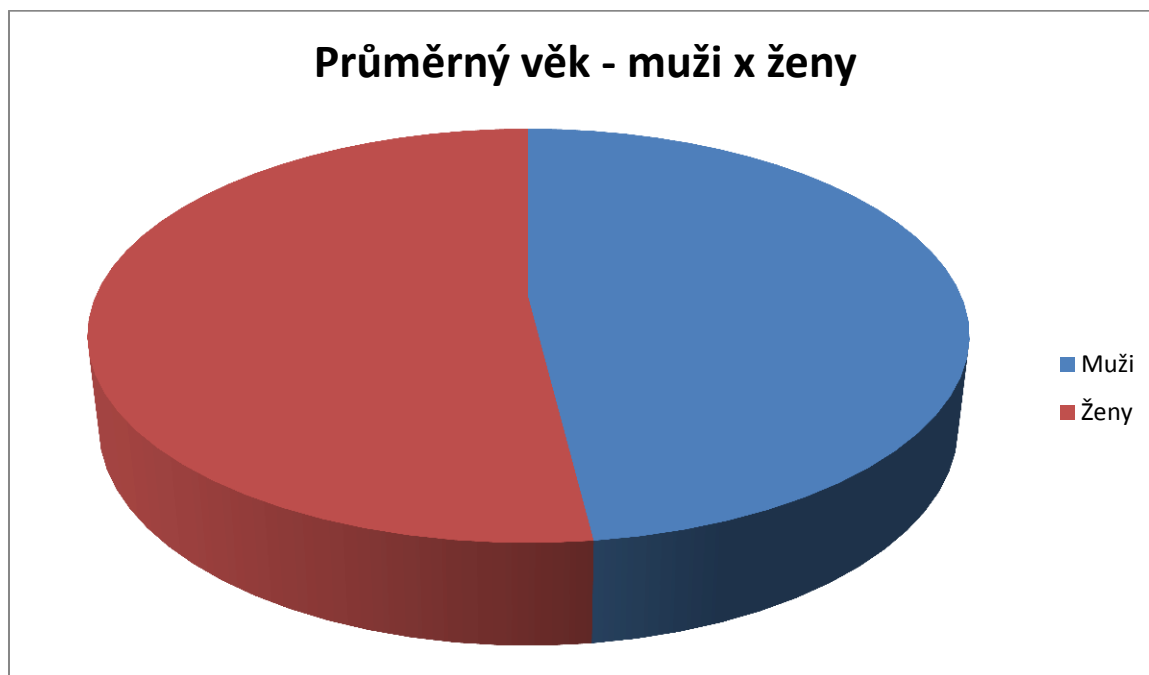
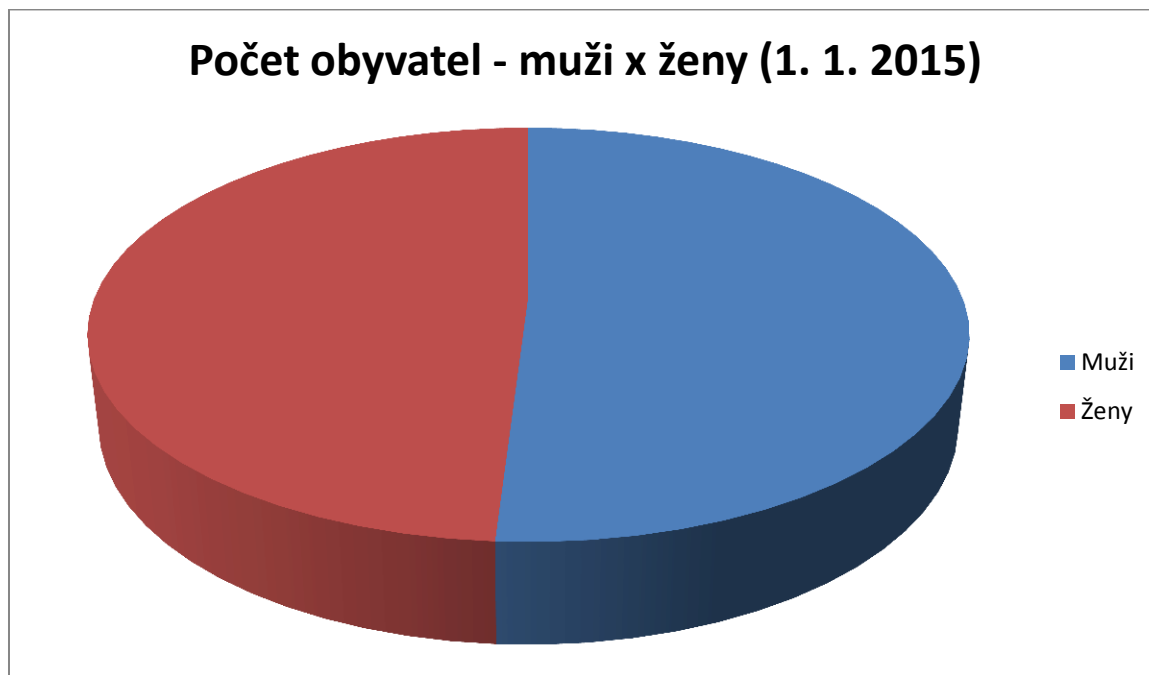
v odpoledne před Sokolovnou trhy, v podvečer vzplál na hřišti oheň. Děti zpívaly u stromečku na hřišti koledy. Nechyběla čertovská stezka s nadílkou.

Mezi svátky vyrazila obecním úřadem pověřená osoba do ulic obce. Za úkol měla roznášku vánočního daru občanům, jednalo se o kalendář s fotografiemi pořízenými v katastru obce.

Hokejbalový tým Břehy působil i v této sezóně. V tomto měsíci se odehrály o prvním víkendu zápasy – Břehy : Čuníci (7:0), Břehy : Opatovice nad Labem (6:0), Břehy : Bobr (5:1), Břehy : Rockets (2:0). Další zápasy byly na programu 12. 12. od 11:00 s TPS, od 13:00 s Motor a o den později od 10:00 s Cepy.

6. OBYVATELSTVO

K 1. 1. 2015 bylo z 1 006 obyvatel obce v produktivním věku okolo 60%, z toho bylo ke stejnému datu 6,4% nezaměstnaných. Průměrný věk činil 43,3 (celkově).

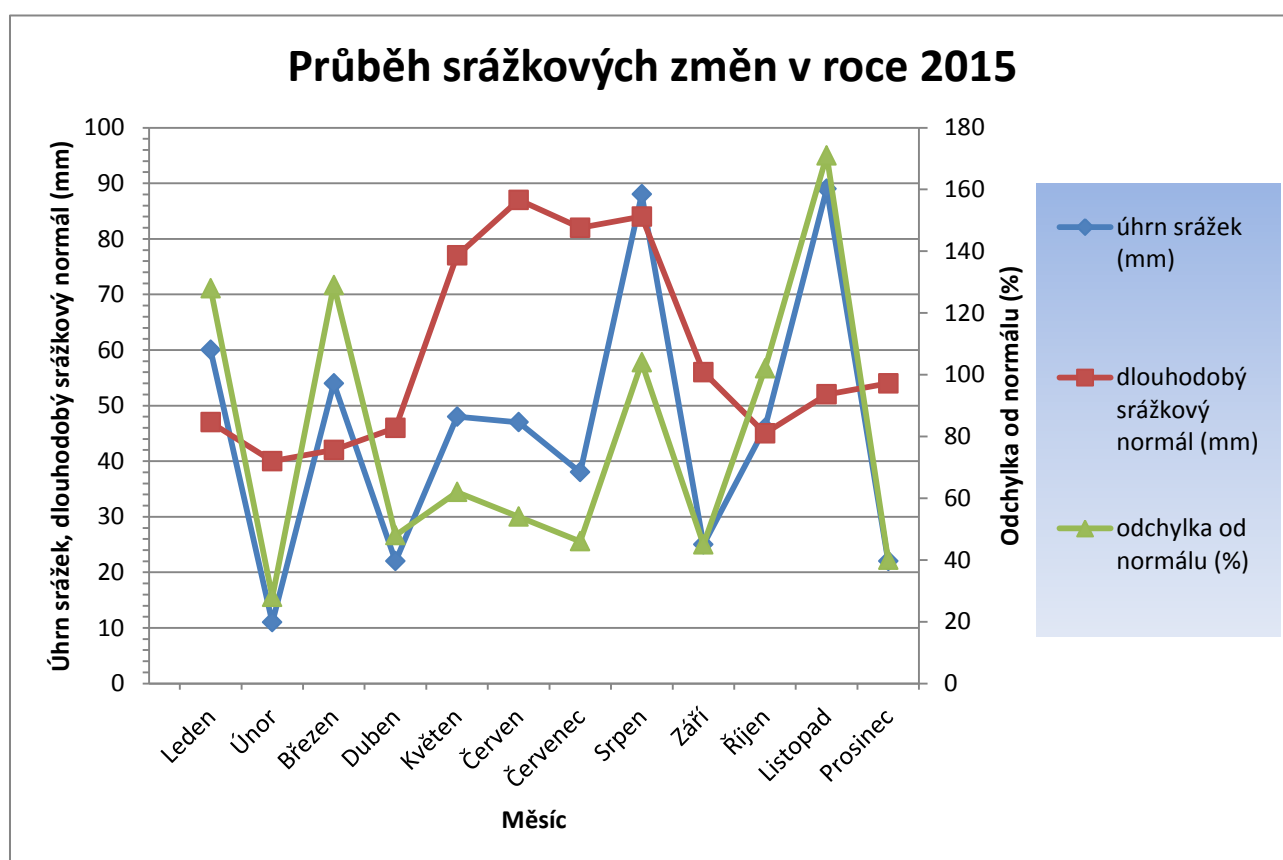

7. POČASÍ

Zima byla vcelku „slabá“ opět se lidé nemuseli brodit v závějích sněhu, sněhových srážek bylo opravdu minimum, dá se říci, že skoro žádné.

V měsíci srpnu padlo spoustu teplotních rekordů, začátkem měsíce bylo tak, že se dal „vzduch krájet“. Vznikalo mnoho „samovolných“ požárů.

7.a Územní srážky v Pardubickém kraji

Graf 1: Grafické znázornění úhrnu srážek a porovnání s dlouhodobým srážkovým normálem (mm) v Pardubickém kraji (2015); hodnoty převzaty z http://portal.chmi.cz/portal/dt?menu=JSPTabContainer/P4_Historicka_data/P4_1_Pocasi/P4_1_1_Zakl_Info

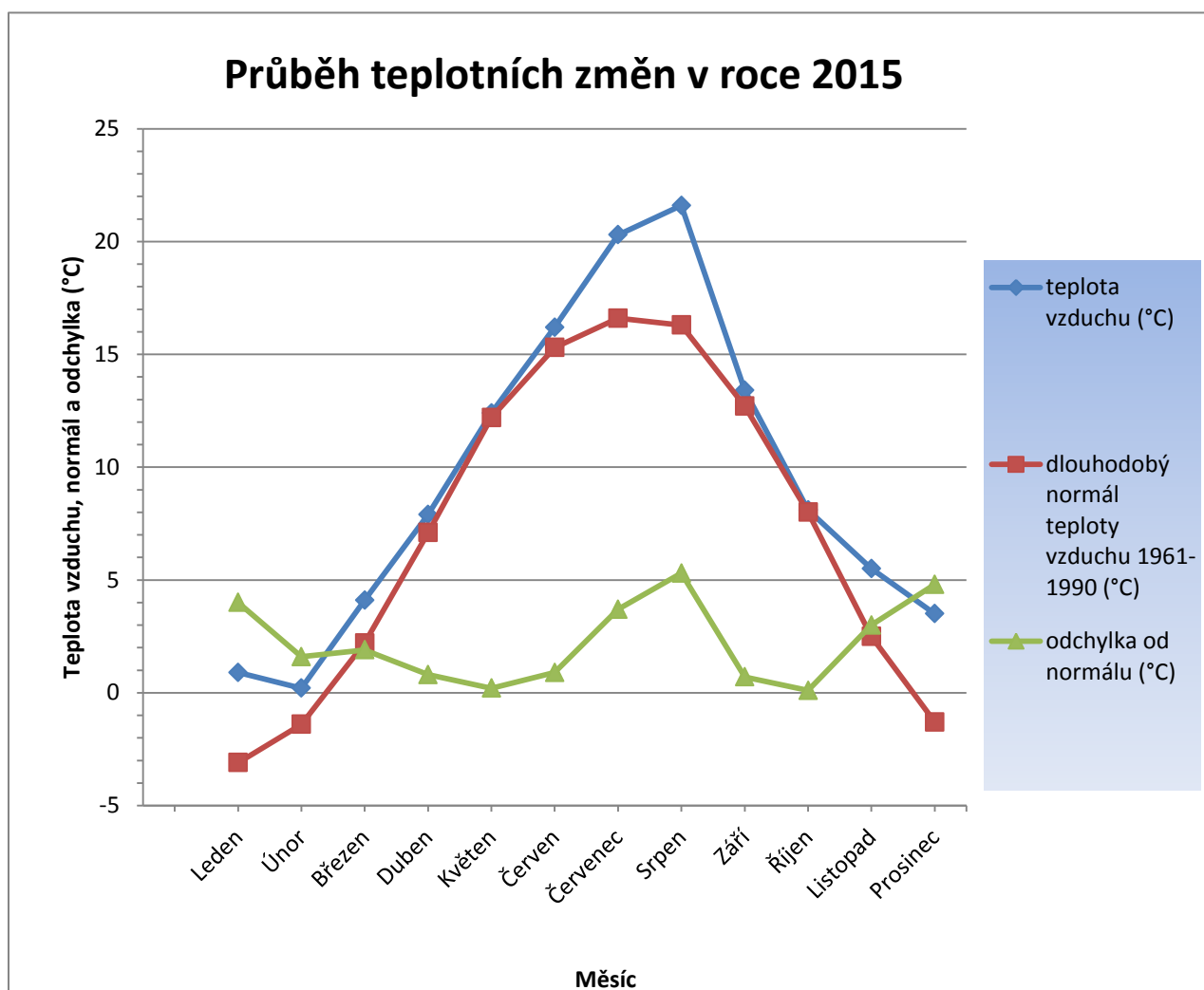
Ač se to nemuselo zdát, nejvíce srážek spadlo během srpna a listopadu. Nejsušší byl únor, z ledna je dobře patrný propad.

Obrázek 46: Ještě v polovině ledna bylo v korytech vody dostatek, až nadbytek. Pohled na zaplněné, rozbouřené koryto Labe (foto autor)

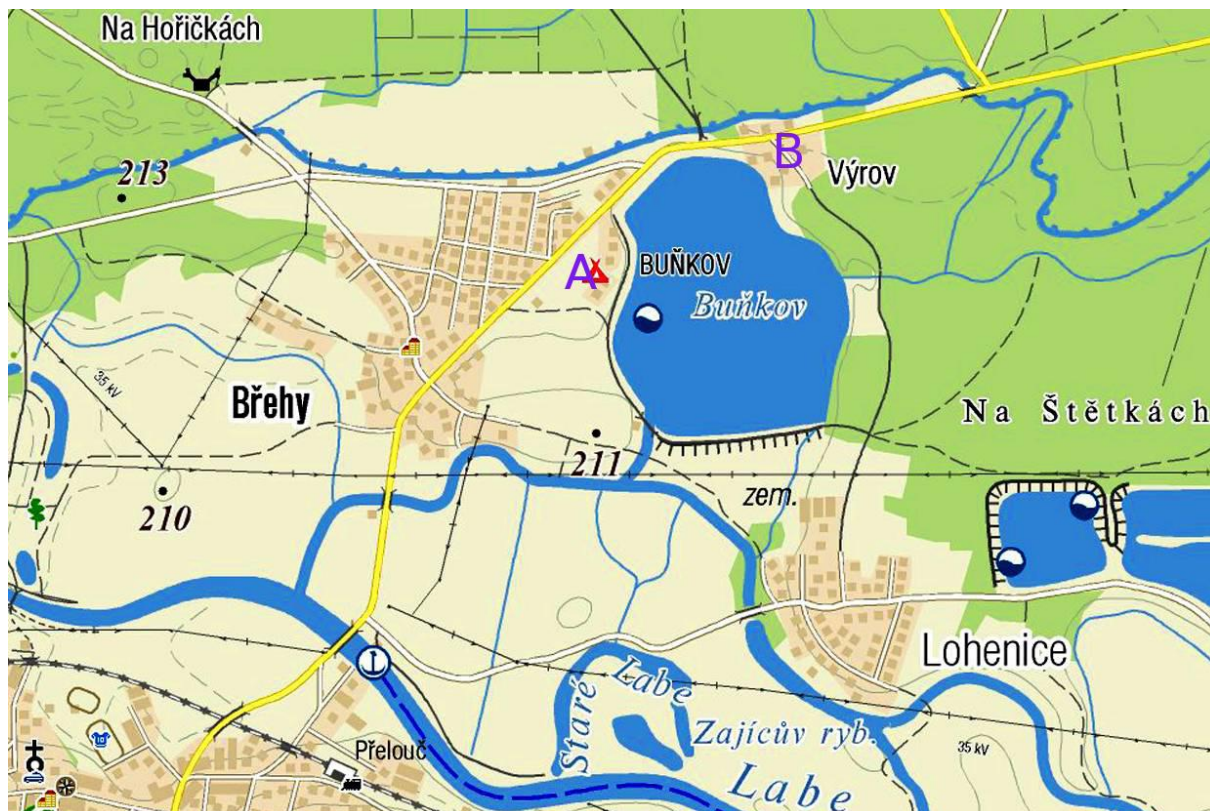
7.b Územní teploty v Pardubickém kraji

Graf 2: Grafické znázornění teploty vzduchu a porovnání s dlouhodobým normálem teplot (°C) v Pardubickém kraji (2015); hodnoty převzaty z http://portal.chmi.cz/portal/dt?menu=JSPTabContainer/P4_Historicka_data/P4_1_Pocasi/P4_1_1_Zakl_Info

Modrá spojnice naznačuje, že se teploty během celého roku prakticky držely nad bodem mrazu, nejnižše se v průměru držely v únoru. Nejtepleji naopak bylo v srpnu, což symbolizuje dané požáry. Listopad a prosinec byly v průměru teplé.

8. PAMĚŤ V KATASTRU OBCE BŘEHY (ANEB PROMĚNY V ČASE)

Obrázek 47: Vyznačení zkoumaných objektů v katastru obce Břehy na turistické mapě (<http://www.brehy.preloucko.cz/historie.htm>, staženo 2008)

A. SOKOLOVNA

Obrázek 48: Pohled na předrevoluční budovu Sokolovny, ještě před rozšířením (snímek poskytl starosta obce - Petr Morávek)

Obrázek 49: A pohled na porevoluční budovu, rozšířenou a již s dřevěným přístřeškem a zábradlím (2015, autor)

Při pohledu na novodobý snímek Sokolovny je zřejmé, že již ve století minulém prodělala stavba základní proměnu. Veřejně využívané obecní prostory byly zásadně zvětšeny přístavbou k západní („přední“) straně a spoje přístavby patřičně zamaskovány. Později byla zastřešena terasa a opatřena novým zábradlím. V nedávné době došlo k rozsáhlé rekonstrukci, již zastaralých, interiérů (WC, parkety, vytápění, ...)

B. MYSLIVNA VÝROV

Výrovská myslivna je dozajisté hned po mlýnu druhou nejstarší dochovanou stavbou v lokalitě Výrov. Mlýn měnil ve své dlouhé historii podobu (půdorys), byl přestavován, například ještě na počátku 20. století neměl rovnou střechu. Zato myslivna si drží prakticky od svého vzniku základní linie jak obvodového zdiva, tak střechy. Obydlí bylo domovem

lesního, tedy za éry pardubického panství vrchnostenským úředníkem, který měl v klíčových vesnických otázkách slovo a hlavně hájil zájmy vrchnosti.

Obrázek 50: Pohled na myslivnu Výrov, počátek desetiletí druhého tisíciletí (foto autor)

Ve Státním oblastním archivu v Zámrsku jsou uloženy půdorysy myslivny na Výrově, jako pozůstatek pardubické vrchnostenské lesní správy. Snímek zveřejněný níže je převzat z vánočního kalendáře obce Břehy (Pozdrav ze Břehů), kde je objekt prezentován jako myslivna a zahrnut do pododdílu Výrov. Ve skutečnosti se ale jedná o nevýrovskou myslivnu.

Obrázek 51: Myslivna (KALENDÁŘ. Pozdrav z Břehů, 2008. Břehy, 2007)